

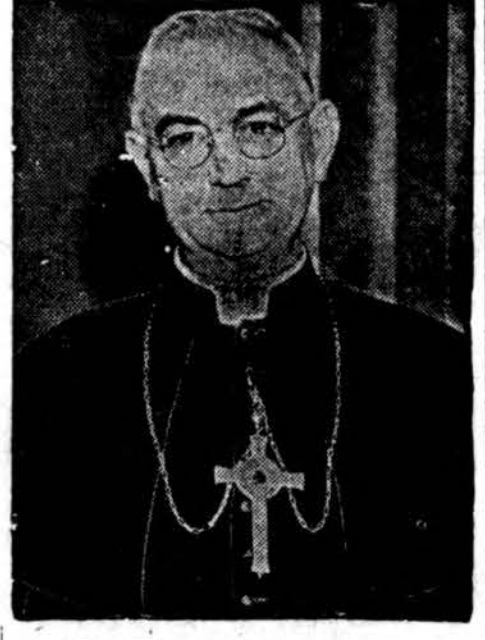
NACIAI NEGALI SULAIKYTI PATTON ARMIJA

LIETUVA TURI ATGAUTI VISAS LAISVES

Arkivyskupas Stritch Maldauja Vadų Nesutepti Rankų Lietuvos Nužudymu

CHICAGO, lapkr. 10. — Rysium su Nekalto Prasi-
dėjimo parapijos Švento
Vardo draugijos ruošiamu
Lietuvos spaudos laisvės
atgavimo 40 metų sukakties
minėjimu ir katalikiškos
spaudos savaitė, J.E. Arki-
vyskupas Samuel A. Stritch
pasuntė tos parapijos kle-
bonui kun. A. Briškai laišką,
kuriame pareiškia užuo-
jautą lietuviams dėl pavojaus
Lietuvos nepriklausomybei,
ir viliasi, kad lietuviams
bus taikomos tos pačios
laisvės, kuriomis naudojasi
kitos pasaulio tautos.

Arkivyskupas savo laiške
pabrėžė tai, kad maža, krik-
ščioniška lietuvių tauta yra
parodžiusi, jog ji myli tai-

J. E. Arkivyskupas Samuel A. Stritch

Spaudos atgavimo pami-
nėjimas ir katalikų spaudos
savaitė prasidės ateinančią
sekmadienį, lapkr. 12 d.
Nekalto Prasi-
dėjimo pa-
rapijos salėje. Švento Vardo
draugijos pirmininkas, Chi-
cago Herald-America re-
dakcijos narys Stasys Pie-
ža, deda pastangas kuosek-
mingiausiai praveisti šią
reikšmingą savaitę.

ka ir nori dirbti išvien su
geros valios žmonėmis ir su
visu pasauliu, ir sakė mal-
dauja Visagaliai Dievo, kad
po pergalės darant taiką są-
jungininkų vadai nesuteptų
savo rankų Lietuvos ir ki-
tų mažųjų tautų nužudymu.

V-2 Bombos Krenta iš 60 Mylių Aukščio

LONDONAS, lapkr. 10.—
Ministras Pirm. Churchill
pranešė parlamentui, kad
jau kelios savaitės kaip na-
ciai siunčia savo V-2 bom-
bas į Angliją. Jis sakė tos
bombos iškyla iki 60 ar 70
mylių aukščio ir tuomet
apie 1,000 mylių per valan-
dą greitumu krenta Angli-
jon.

prieš Paryžių ir Antverpą.
Churchill sakė tos bombos
nepadarė didelių nuostolių
'ik dėlto, kad jų greitumas
įvaro jas giliai į žemę pirm
negu jos sprogs.

Kadangi tos bombos yra
greitesnės negu garšas, nē-
ra jokių būdų jas užgirsti
ir paleisti įspėjimo signalą.
Vokiečiai gyvėsi, kad V-1
ir V-2 bombos siunčiamos

Naciai sakė sąjungininkai
niekuomet nesuras kamo-
flažuotų siuntimo platfor-
mų. Churchill sakė kitos
platformos buvo rastos Wal-
cheren saloje.

Naciai propagandistai in-
timavo, kad J.A. Valstybės
galės dar pajusti V-2 spro-
gimus.

JAV Kariai Veržiasi Arčiau Ormoc

GEN. MACARTHUR ŠTA-
BAS Philipinuose, lapkr.
10.—Amerikos 24-tos divi-
zijos kariai pasistūmėjo į
pietus nuo Carigara įlankos
ir užėmė kalnus 15 mylių
nuo degančio Ormoc miesto.
Leyte salos vakariniar-
krante.

laivus. Artilerija taipgi šau-
do į Ormoc.

Gen. MacArthur sakė nau-
jieji japonų rezervai užima
vietas 35,000 užmuštų, su-
imtų ir sužeistų japonų kari-
rių.

KARO BIULETENIAI

Nežiūrint Amerikos lėk-
tuvų atakų, japonai vis dar
iškelia daugiau rezervų Ley-
te saloje. Naujasis japonų
komandierius, Gen. Tomo-
yuki Yamashita yra pasigy-
ręs, kad jis reikalaušias
Gen. MacArthur "bealygi-
nio pasidavimo."
Amerikos lėktuvai nuo-
lat puola japonų pozicijas ir

— Amerikos submarinai
nuskandino dar šešis jar-
nų laivus, jų tarpe lengva
kreiserį.

—Dėl Rusijos darytų už-
metimų, krizė kilo Suomijos
ir Šveicarijos valdžiose.

—Gen. MacArthur sakė
amerikiečiai pasivarė per-
kias mylias arčiau Ormoc.

ARCHDIOCESE OF CHICAGO
Chancery Office
719 NORTH WABASH AVENUE
CHICAGO 11, ILLINOIS

November 9th, 1944.

My dear Father Briska,

I am informed that the Lithuanian Catholic Press Committee under the sponsorship of the Holy Name Society of Immaculate Conception Parish is observing the 40th anniversary of the freedom of the press in Lithuania. When we go over the history of Lithuania we cannot but admire the great love of its people for freedom. In every way they have sought to live in peace with their neighbors and all the world and have asked only one thing, and that is the recognition of their innate human rights and their freedom to cherish and develop their culture in the family of nations. We know how under Russia they were refused the enjoyment of their rights, yet how they fought valiantly for their freedom. When it was denied them in their own country they maintained a press in a foreign land for the publication of their books and pamphlets and papers. This Lithuanian press was able to circulate its output despite the prohibition of the Czarist government.

The giving of the freedom of the press to Lithuania was something more than what it would have been in another country for it meant in some degree a recognition of their rights to live in their own culture and to contribute in their own rich way to the family of nations.

It pains us that once again the freedom of Lithuania is threatened. Our hearts go out to these good people who are asking only those rights which they have in common with other men and nations. It is our fervent prayerful hope that they will be permitted in the enjoyment of their freedoms to contribute richly of their culture to all the world.

The anniversary which you are observing is an anniversary which calls to mind the sacredness of the rights of a small great Christian people which have shown in their history their love of peace and their willingness to cooperate in honorable cooperation with other peoples for the good of all men and all the world.

May I say on this occasion that I join with you in your prayers for Lithuania and beg sincerely Almighty God that in the making of peace which will follow our coming victory our leaders will not stain their hands with the attempted murder of Lithuania or of any nation however small or wherever it may be situated.

Sincerely yours in Christ,
(Signed) SAMUEL A. STRITCH
Archbishop of Chicago.

Dezertyrai Terorizuoja Romos žmones

ROMA, lapkr. 10.—Vakar
pranešta, kad suimta dvi
gaujos, kurios per kelias
savaites terorizavo Romos
gyventojus. Tos gaujos su-
sidėjo iš dezertyrų iš Ame-
rikos ir Kanados kariuome-
nių ir Prancūzijos svetim-
šalių Legijono.

vavo jugoslavai ir korsikie-
tis, abu dezertyrai iš pran-
cūzų svetimšalių legijono,
susidėjo iš penkių kitų de-
zertyrų iš legijono, vieno
amerikiečio dezertyro ir
penkių italų ir ispanų civi-
lių.

Viena gauja, kurios va-
das buvo 23 amerikietis ka-
rys iš Pensilvanijos, buvo
sudaryta iš karių—šešių
amerikiečių ir dviejų kana-
diečių, visi pabėgėliai iš sa-
vuos kariuomenės dalinių.

Tos gaujos apiplėsdavo
žmones, vogdavo armijų
jeeps'us ir net pavogė lenkų
Gen. Wladyslaw Anders au-
tomobilį. Kuomet keli su-
gauti gaujos nariai gulėjo
ligoninėje jų sėbrai bandė
juos išlaisvinti, bet buvo
pavaryti.

Po Rusų Kritikavimo Iran Valdžia Rezignavo

TEHRAN, Iranas, lapkr.
10.—Turkijos naminis radio
sakė Premjeras Mohamed
Maraghei Saed ir jo kabi-
netas, kuriuos Rusija kriti-
kavo už atsakymą aliejaus
koncesijų, atsista ty d i n o.
Anot pranešimo, jų rezigna-
cijas priėmė Mohamed Re-
za Pahlevi, 25 metų am-
žiaus Irano valdovas.

KALENDORIUS
Lapkričio 11d.: Šv. Mar-
tynas, Paliubų diena; se-
novės: Saigūnė.
Lapkričio 12 d.: 24-tas
Sekmad, po Sekminių, Šv.
Martynas, popiežius; sen-
ovės: Austomas ir Kadinė.
Lapkričio 13 d.: Šv. Sta-
nislovas Kostka, šv. Euge-
nijus; senovės: Narvydas
ir Grožidė.

ORAS
Daliniai ūkanota. Šilčiau.

UŽĖMĖ LIUCHOW IR KWEILIN—TOKYO

NEW YORKAS, lapkr. 10
—Japonų radio pranešima-
sakė jų kariuomenės užėm-
ė Liuchow ir Kweilin mies-
tus, Kinijoje.

Liuchow mieste randas
paskutinė amerikiečių lėk-
tuvų bazė Kinijoje.

Anot Domei raporto, ki-
kiečių 31-oji armija "pasi-
davė" Kweiline.

Kiniečių komanda kol ka-
nieko apie tai nepranešė.

Viešulys Užmušė 7 Asmenis Madeiroje

LISABONAS, lapkr. 10.—
Didelis viešulys Madeira
saloje užmušė septynis as-
menis ir padarė milžiniškus
nuostolius.

'Olandija Bus Laisva'

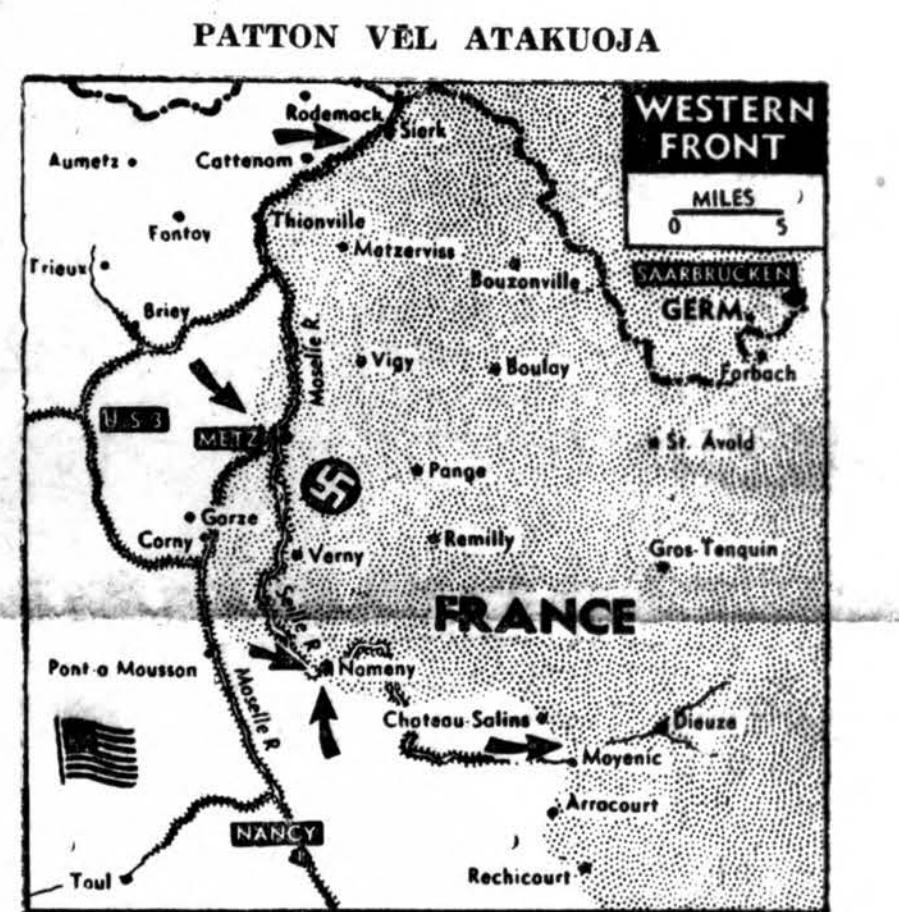
WASHINGTON, lapkr. 10.
—Prez. Rooseveltas, laiškė
Olandijos Karalienei Wil-
helminai, pareiškė, kad są-
jungininkų kariuomenės
tuoj baigs visišką Olandi-
jos išlaisvinimą.

3-ji Armija Pasistūmėjo 10 Mylių; Apeina Metz Tvirtovę iš 2-jų Pusių

LONDONAS, lapkr. 10.—
Lt. Gen. Patton trečioji ar-
mija pradėjo didelę ofensy-
vą ir vieton pasivarė pir-
myn 10 mylių.
Amerikiečiai veržiasi pir-
nyn į šiaurę ir pietus nuo
Metz, matomai norėdami
užimti ir apsupti tą nacių
tvirtovę. Amerikiečių ofen-
syva taiko į šiaurryčių pu-
sę, Saar klonio link.
Į šiaurę nuo Metz naciai

bandė praveisti didelę kon-
trataką, bet amerikiečiai
atmušė priešų jėgą. Ameri-
kiečiai užėmė Haute-Ham,
tik 11 mylių nuo Saar klonio.

Ketvirtoji divizija pasi-
stūmėjo iki Hannocourt ir
Fonteney apylinkės, o 35-
toji divizija užėmė Chat-
eau-Salins ir Morville-Les-
Vic.

Lt. Gen. Patton pasuntė dar tris divizijas į ofensyvą,
kuri taikoma į Saar klonį. Dvi divizijos apeina Metz iš
šiaurės, o trečioji susijungė su trim kitom persikėlime
per patvinusią Moselę upę. Naciai bijo, kad Patton turi
1,000 tankų ir 500,000 karių didžiųjų puolimui į Vokie-
tiją.
(Acme-Draugas Telephoto.)

Rusai Atidarė Ofensyvą Artilerija

MASKVA, lapkr. 10. —
Raportai iš fronto sakė ru-
sų artilerija pradėjo milži-
nišką bombardavimą Ryt-
prūsų ir Pabalčio frontuo-
se, matomai pradžia lauk-
tos rusų kariuomenės ofen-
syvos.

lio liniją tarp Budapešto ir
šiaurrytinės Vengrijos.

Rusų pasivarymas grėsia
nacių panzer jėgoms, kurios
kontratakavo į rytus ir piet
ryčius nuo Vengrijos sosti-
nės.

MASKVA, lapkr. 10. —
Sutriuškinę nacių liniją pa-
gal Tisza upės vakarinę
krantą, rusai prasiveržė per
paskutinę priešų geležinke-

Rusų komunikatas sakė
antroji Ukrainos armija už-
ėmė 50 apgyventų vietų,
ir kad nuo spalio 6 užmušta
ar suimta 142,000 nacių ir
vengrų Budapešto gynėjų.

8-tos Armijos Kariai Okupavo Forli

ROMA, lapkr. 10.—Aštun-
tos armijos britai kariai su-
tankų pagalba užėmė For-
miestą šiaurinėje Italijoje. J
šarvuotųjų daliniai pasiekė
rytinį Montone upės kran-
tą, pakeliui į Bologna, v-
karuose.

rant iki Montone, britai nu-
kėlė aštuntos armijos liniją
iki 37 mylių į rytus nuo Bo-
logna, vartų į centrinį Po
klonį.

Penktos armijos ameri-
kiečiai kariai, kurie bando
įsiveržti į Bologna iš pietų
pusės, vis dar kaujasi kal-
nuose aštuonias mylias žė-
miau to svarbaus miesto.

Forli, svarbus susisieki-
mų centras ir vienas did-
žiausių Italijos kviečių
irų, krito dviem britų da-
liniam, kurie atakavo iš
šiaurės ir rytų.
Užimant Forli ir dasiva-

Forli yra skaitoma kaip
Mussolini gimtinė, nors jis
gimė Predappio kaime, 10
mylių atstume.

WISCONSINO LIETUVIŲ ŽINIOS

Milwaukee

PAVYKĖS SUS-MAS

Daugybė lietuvių iš Milwaukee ir apylinkėse susirinko lapkričio 5 d., Šv. Gabriėliaus salėn protestuoti prieš okupantų terorą Lietuvoje. Savo karštais rankų plojimais išreiškė savo pritarimą gelbėti Lietuvą visais galimais būdais.

Vakaro ūpą tikrai pakėlė patriotingi kalbėtojai: kun. K. Barauskas, "Draugo" redaktorius, kuris savo kalboje išskėlė opius vargstančių lietuvių žmonių reikalus; Stasys Pieža, Chicago Herald-American religijos skyriaus redaktorius, aptaskojo ir dokumentais įrodė, kaip raudonoji armija likvidavo istitus Lietuvos miestelius ir kaimus; nurodė, kad Maskvos tikslas ir šiandien nepasikeitė Lietuvos link; priminė susirinkusiems, kad jų yra pareiga gelbėti Lietuvos žmonėms jų vargus ir padėti atgauti Lietuvos nepriklausomybę.

Ignas Sakalas "Draugo" red., vaizdžiai ir istoriškai priminė apie Lietuvos kovas dėl nepriklausomybės; tolydžiai papasakojo apie naują išleistą S. Š. ir J. Prunskio knygelę "Lietuva nacių ir bolševikų vergijoje", kurią kiekvienas susirinkime įsigijo.

Kun. A. Sandys, MIC., išaiškino Bendro Amerikos Lietuvių Fondo tikslą ir ragino prie jo kuo skaitlingiausiai prisirašyti, ypatin-gai gi prisidėti prie drabužių rinkimo vajaus, kuris dabar vyksta Milwaukee.

TARYBOS IR BALF SKYRIAI ĮSTEIGTI

Karštų kalbų ir aplodis mėntų neužteko. Susirinkimas ėmėsi darbo. Tuojau buvo suorganizuotas Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius ir valdybą išrinkta: kun. Antanas Mažukna, MIC., pirm.; Pranas Markūnas, 1-mas v. pirm.; Petras Pugačiauskas, 2-ras vice pirm.; Jonas Barauskas, 3-ias v. pirm.; Vincas Avizėnis, 1-as rašt.; Jonas Radzvilas, 2-as rašt.; Edvardas Targanskis, išdininkas.

BALF skyriaus valdybės sudaro: kun. Ant. Sandys MIC., pirm.; Liudvikas Žūris, 1-as vice pirm.; Juozas Urklakis, 2-as vice pirm.; Stasys Milančius, 3-ias v. pirm.; Stanislovas Markūniėnė, rašt.; Viktoras Genčiauskas, išdininkas ir Vincas Vaitkus, finansų rašt.

LIETUVOS REIKALAMS SUAUKOTA

Susirinkusieji netuščiais žodžiais parėmė Lietuvos reikalus. Suaukota net \$110.15. Salėje surinkta \$75.10 iš parengimėlio gauta \$35.

SUSIRINKIMO REZOLIUCIJA

The following resolution was adopted by the Americans of Lithuanian ancestry of Milwaukee, Wis., at their Lithuanian Day celebration on November 5th, 1944, St. Gabriel's parish hall, 10th and Lapham Sts.

"Whereas, the Republic of Lithuania has proved her ability to govern herself and to maintain her independence in accordance with the moral and international law, and

"Whereas, the Republic of Lithuania was invaded and occupied by Soviet Russia in June, 1940, and by Nazi Germany in June, 1941, and again by Soviet Russia in 1944, and

"Whereas, Soviet Russia is repeating its annexationist policy of Lithuania by a systematic wave of terror and liquidation of 4,000,000 citizens of Lithuania, and

"Whereas, in the new occupation by the Red Army there is no indication that Soviet aims are in any way different from those of 1940 — the political and economic enslavement of Lithuania,

"Now, therefore, be it resolved by the Americans of Lithuanian ancestry of Milwaukee, Wis., at the celebration of Lithuanian Day, on November 5th, 1944, at St. Gabriel's parish hall, 10th and Lapham Sts., that we express our confidence in the government of the United States which will

continue to maintain its position that the right of self-government for all nations, as enunciated in the Atlantic Charter, be held inviolate and that the independence of the Republic of Lithuania be restored.

"Done this 5th day of November, 1944, at Milwaukee, Wis.

Signed
Rev. Anthony Mazukna, MIC., Chairman of the American Lithuanian Council of Milwaukee, Rev. Anthony Sandys, MIC., chairman of the United Lithuanian Relief Fund of America.

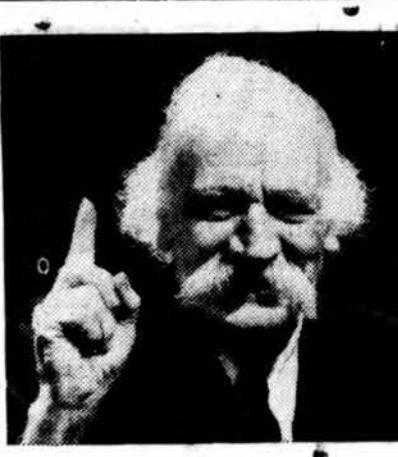
Ši rezoliucija buvo pasiųsta U. S. A. Valstybės Departamentui.

SVEČIAI

Atsilankė svečių ir iš Racine, Wis., kurių tarpe buvo kun. Adomas Jeskevičius, MIC., Vasiliauskas, BALF pirm., Racine. Matėsi lietuvių iš W. Allis ir iš No. ir So, Milwaukee.

Garbė kleb. kun. Antanui Mažuknai ir parap. komitetui už tokį pasidarbavimą Lietuvos reikalais. Tokių lietuvių patriotų pastangomis Lietuva atgaus savo nepriklausomybę. Žemaitis

PIRKITE KARO BONUS!

WOLF STUDIO
1345 West 25th Street
The World's Most Modern Photo Studio
AIR CONDITIONED STUDIO
FOR YOUR COMFORT

Pašalinkite Gasus KURIE PASIDARO NUO VIDURIŲ UŽKIETĖJIMO IR TAIPGI PALENGVINKITE SAVO SKILVĮ

Kai jums priklauso veiksmai užkietėjimas ir jūs jaučiate suvargintą, nervuotą ir blogoje nuotaikoje ir nuo to reikšmingai kenčiate — galvos skaudėjimą, jaučiate nemalonų kvapą, vidurių sutrimą, nervinimą, nemiga, neturėjimą apetito ir jūs skilvius jaučiate apunkintais dėl gazų ir išpūtimo — įsigykite Dr. Peter's daug metų išmėginto GOMOZO. Daugiau negu liuosuotojas, jis taipgi yra vidurių stiprintojas, sudarytas iš 18 pacios Gomozo gyduolių žaliavų, Eiedy ir augmenų. Gomozo duoda nerangiam žarnam veikti ir pagelbėti joms žvelniai ir sklandžiai pašalinti užkietėjusias išmatas; pagelbėti prašalinti užkietėjimo gazus, ir suteikia skilviui malonų žilumos jausmą. Vartokit tikrai kaip nurodoma ant bonkute užrašo. Jei jū vėl norite jausti džiaugsmą malonios pagelbos nuo užkietėjimo varginimų ir tuo pat laiku palengvinti jūsių skilvį, įsigykite Gomozo skilvien.

Jei jū negalite nusipirkti savo apylinkė, susikit prašyma dėl mūsų "susipalaiminti" pasiūlymo Gomozo ir gasite —

DYKAI 60c vertės

DR. PETER'S OLEJO LINIMENT — antiseptikas — kuris suteikia greita palengvina nuo reumatikų ir neuragikų skausmų, muskulinio sugrąžinimo, sustingusių ir skaudžių muskulų patempimų ir nyktelėjimų.

DR. PETER'S MAGOLO — skausmas — palengvina įvairius skausmingus skilvių sutrikimus kaip pavyzdžiui rėkčius, nugaros skausmus ir rėmus.

Susikit jį "Special Pasiūlymo" Kuponą — Dabar

Išimtis \$1.00. Atsiųskit man apmokėta 11 uncijų Gomozo ir dykai — 60c vertės — bandymui bonkute Olejo ir Magolo.

C. O. D. (išlaids pridėtos)

Adresas: _____

Pašto Ofisas: _____

DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.
3501 Washington Blvd., Chicago 15, Ill.
256 Stanley St., Milwaukee, Wis., Con.

Sheboygan

Spalių 25 d. įvyko draugysčių atstovų susirinkimas, kad suorganizuoti United Lithuanian Relief Fund kuopą. Dalyvavo po du atstovus nuo visų parapijos draugijų. Į valdybą įėjo: Victor Radwick pirm., Ed. Girduškas rašt. ir Peter Norris išdininkas. Natarta rinkti draubūzius ir aukas nukentėjusiems nuo karo Lietuvoje. Klebonas jau yra paskelbęs bažnyčioj, kad žmonės neštų drabužius į bažnytinę svetainę. Pasekmės geros. Kasdien atnešama įvairios rūšies drabužių.

Praeitą sekmadienį įvykęs parapijos bazaras buvo sėkmingas.

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 20 metų praktikas jus garantavimas
Optometriškai Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipia į mokyklos vaikus.
Kreivos akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Seredomis nuo pietų, o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be skausmų. Kainos pigios kaip priana.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1375
KREIVOS AKYS ATITAIKOMOS
Jaunuoliai, kurie neprimami į karo aviacijos skyrius iš priežasties spalvų neregėjimo — (color blindness), kreipkitės prie manęs. Apsilimu laigydyti.

Atsilankė daug publikos. Pelno padaryta \$900. Pas mus paprastai bazarai esti tik vieną dieną. Bet šis anksto gerai prisirengus pelno padaroma daug. Šį kartą labai daug prisidėjo priruošime dovanų, daugiausiai rankų dirbinių, ir darbe, moterų Motinos Gerosios Patarėjos dr-ja (Mother of Good Counsel Society). Joms be abejo pagalbom atėjo daug ir kitų parapijos darbščijų moterėlių ir merginų. Nemažai atsilankė ir atvežė dovanų ir mūsų apylinkėj ūkininkai. Ačiū visiems už aukas ir pagalbą!

Neperseniai mūsų seni parapijonai — Kazimieras ir

Didžiausia Lietuvių Jewelry Krautuvė

Parduodame laikrodžius, laikrodėlius, Aukštinius ir Delmantinius Žiedus, Rašomas Plunksnas ir įvairius kintokus aukštinius už PRIEINAMAS JUMS KAINAS!

Turime didelį ir gerą pasirinkimą Muzikališkų Instrumentų, Muzikališkų Knygų, Stygų, Rekorų ir įvairių kitų muzikalių daiktų.

Taipgi taisome laikrodžius, laikrodėlius, žiedus, Rašomas Plunksnas, ir Muzikalius Instrumentus. Pasinaudokite!

JOHN A. KASS
JEWELRY — WATCHMAKER — MUSIC
4216 ARCHER AVENUE
Phone: LAFAYETTE 8617

PIRKITE KARO BONUS!

Būkite Malonūs SAVO AKIMS!

Tik viena pora akių išman gyvenimui. Saugokit jas leidami išgaminuoti jas moderniausia metodu, kurią regėjimo mokslas gali suteikti.

Dr. John J. Smetana Dr. J. J. Smetana, Jr.

OPHTHALMISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampos 11-104
Telefonas: CANAL 6622, Chicago
OFISO VALANDOS:
Mandis 9:30 a. m. iki 8:30 p. m.
Trečiadienį ir šeštadienį: 9:00 a. m. iki 3:00 p. m.

J. RIMDZUS, D. C. CHIROPRAKTORIUS

19 Metų Patyrimo
4640 So. Ashland Ave.
VALANDOS:
Nuo 6 iki 8 val. vakare, šeštadieniais visa diena.

PENKIOLIKA (15) METŲ SUKAKTUVIŲ IŠPARDAVIMAS

25% Nuolaida Ant Visų Prieš-karę Padirbtų Daiktų!

Mūsų patų padirbti graūs PARLO SETAI — su springalais, arba jūsi senas setas ar matrasas padirbtas ir padarytas kaip naujas.

Ateikite šiandien!

Telefonas SEELEY 8760
ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
2310 WEST ROOSEVELT ROAD

PASKOLOS YRA DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ PAS MUS -

Statybai, Remontavimui, Refinansavimui — ANT LENGVŲ MĖNESINIŲ ĮSOMOKĖJIMŲ!
Panaudokite Progą Dabartinės Žemės Nuodimio Batoma.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAPYKITE mūsų įstaigoje. Jūs indėliai rūpestingai globojami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Jūs pinigai bus greitai išmokami jums ant pareikalavimo.

SENIAUSIA IR ŽYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA.
— 47 Metal Sekmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
TEL. — CALUMET 4118 Joseph M. Mozeris, Sec'y. 3226 S. HALSTED ST.

Elzbieta (Statkevičiūtė) Jov. Mišių ir aplankė ypatingai šventė aukšnių vedybų jubiliejų. Tai pirmas toks paminėjimas buvo mūsų bažnyčioj. Iš ryto jubilieatai su visomis giminėmis išklausė

šv. Mišių ir aplankė ypatingai šventė aukšnių vedybų jubiliejų. Tai pirmas toks paminėjimas buvo mūsų bažnyčioj. Iš ryto jubilieatai su visomis giminėmis išklausė

10,000 BONKŲ

- DEGTINĖS
- BRANDĖS
- RUM'Ų
- GIN
- VYNO
- KORDIALŲ
- KRUPNIKO

SPECIALĖMIS KAINOMIS

Bus Parduodama

MONARCH LIQUOR STORE

3529 So. Halsted St.
Phone: YARDS 6054

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIOS NARIAI

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Office Tel. YARDS 4787
Namų Tel. PROSpect 1930
Tel. YARDS 2246

DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
art 47th Street
Val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Trečiadienį pagal sutartį.
Office Tel. VIRginia 6036
Rezidencijos Tel.: BEVerly 8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Office val.: 1—3 ir 5—8:30 P. M.
Trečiadieniais pagal sutartį
Tel. YARDS 8821
Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Office val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
338 West 25th Street
Trečiadienio ir šeštadienio vakarais Ofisas yra uždarytas.

Ankok savo kraują suželsiems kariams per A. Raudonajį Kryžį.
Nieks negali mus pažeminti, išskyrus mus pačius.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. HEMlock 8700
Rez. Tel. PROSpect 6080
Jei neatsiliepi, šauk SEELEY 0494
DR. PETER J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6155 So. Kedzie Avenue
VALANDOS:
nuo 2—4 ir nuo 7—9 kasdien, išskiriant trečiadienį ir sekmadienį.
Ofiso Tel. .... VIRginia 1886

DR. AL. RACKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONTUS PRIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiadienį ir Sekm. tik susitarius.
DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 S. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Val.: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3—8 popiet.

Res. 6966 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4948
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Road
OFISO VALANDOS
Trečiadienį ir Nedėliomis susitarus
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare
Tel. CANal 6122

DR. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. vak.
Sekmad., Trečiadienį ir Šeštadienį vakarais ofisas uždarytas
REZIDENCIJA
3241 West 66th Place
Tel. REPublic 7868
Tel. CANal 0257
Rez. Tel.: PROSpect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Rezidencija: 6600 S. Artesian Ave
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p.
6 iki 9 val. vakare.
Tel. YARDS 2146

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIŲ PRITAIKO
744 West 25th Street
Val.: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30
Pirmadieniais — 2-4 ir 6:30-8:30
Šventadieniais — 11-12.
Skaniausia duona yra toji, kurią uždėrba savo rankomis.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tos lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 0554
Jei neatsiliepi, šaukite —
Res. Tel.: MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 12 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. diena

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. REPublic 0054
Jei neatsiliepi —
Šauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1-3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakare.
Trečiadienio vakarais ir taipgi Sekmadieniais pagal sutartį

Nebūk vergu, bet viešpačiu savo asmens žemų jėgų. Tai kiekvienas siekia ir nežiniomis. Tik ne visi pasiekia. — Vydūnas

'HELP WANTED'

"DRAUGO" DARBU SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel. RANDOLPH 9488-9489

HELP WANTED - VYRAI

VYRU - 45 IKI 60

Ne sunkiems darbams. Gera mokėtis, pastovūs darbai. CHICAGO ROTOPRINT CO.

4601 BELMONT AVE.

PAKUOTOJŲ

PAKUOTI GRUDINI MAIŠTA Gera Mokestis - Pastovus Darbas

H. C. KNOKE & CO.
5728 W. Roosevelt Rd.

DOCK VYRU FREIGHT HANDLERS LOADERS ir CHECKERS

Po karo progos pastoviu darbu. Abelnas uždabris \$60.00 į savaitę dabar.

FRED OLSON & SON
4724 W. WALTON ST.

***

ELECTRO-MOTIVE

Division

General Motors

Corporation

Reikia:

PATYRUSIŲ

NEPATYRUSIŲ

Darbininkų

ATSISAUKIT Į

55TH STREET

AND JOLIET ROAD

La Grange

TIESIOG WEST TOWNS IR BLUEBIRD BUSAIS PATARNAVIMAS IKI DIRBTUVES.

***

VYRU REIKIA

Garadžiujė darbams. - Naktimis. Nereikia mazgoti ar gryzuoti. GEROS VALANDOS

PASAUKIT - KEYSTONE 9423

LATHE HANDS REIKIA

BERG BROS. TOOL WORKS
1548 N. Mason

Pap. Darbininkų

Prie Foundry, jardu ir machine shop darbu ir Steel Chippers.

CRANE CO.

EMPLOYMENT DEPT.
4000 S. Kedzie Ave.

HELP WANTED - MOTERYS

MOTERŲ

Uždirbsit ekstra Kalėdoms pinigų dabar. Pakuojant Kalėdinius maisto baksus. Abelnai nuo 3 iki 5 savaitių darbo.

ATSISAUKIT Į

2653 W. ARTHINGTON
SPRAGUE - WARNER

***

DŽENITORKŲ

VALYMO DARBAI

-DĖL-

MOTERŲ

Valandoms:

5:30 vak. iki 12 naktį

KARO PRAMONĖJE

***

ILLINOIS

BELL TELEPHONE COMPANY

Employment Ofison Moterims

Street Floor

309 W. WASHINGTON ST.
CHICAGO

SIUVIMO MAŠINOMS OPERATORIŲ

MES ISMOKINSIM JUS

Prie single needle darbu moderniškoj karo dirbtuvėj. Gera mokėtis ir bonai. Darbas tikrai dienomis. Dykai busais patarnavimas.

UNIFORMOS DUODAMA

JOHNSON & JOHNSON

GAS MASK DIVISION

4951 W. 66th St.

Tel.: PORTSMOUTH 6277

Fountain ir Salad MERGINŲ

MICKELBERRY'S

LOG CABIN

RESTAURANT

2300 W. 95th St.

BEVERLY 8998—Mr. Adler

SIUVIMO MAŠINOMS OPERATORIŲ

-IR-

RANKOMIS SIUVĖJŲ

Su ar be patyrimo.

Mes išmokinsime.

Gera po karo progą.

M. BORN & CO.

1060 W. ADAMS ST.

Išdirbėjai Vyru ir Moterų siūtų ir topkotų ir Laivyno Oficeriams uniformų.

VYRAI IR MOTERYS

Help Build Guns For The Navy! DANLY NEEDS

MACHINE OPERATORS

-and-

ARC WELDERS

IF NOT EXPERIENCED WE WILL TRAIN YOU! Top working conditions. Good food served at cost. WLB approved Merit Rating plan that enables you to advance as you learn or demonstrate ability.

WEST TOWN BUSES AND STREET CARS TO DOOR

DANLY MACHINE SPECIALTIES, INC.

2100 S. 52nd AVE.

CICERO, ILL.

JUMORO KELRODIS

Nors sunkus ir kiekvieną dieną su pavojais susijęs kario gyvenimas, tačiau ir fronte kareiviai neapsieina be jumoro, nes gera nuotaika palaiko jų moralę. Štai, pakeleje į Metz miestą, Prancūzijoje, kareiviai pastatė tokio pavadinimo kelrodį. Purple Heart yra Amerikos karinis ordinas teikiamas sužeistiems fronte kareiviams. (Acme-Draugas telephoto)

KAS GIRDĖT WAUKEGAN'E

IŠ PIRMOS BAZARO DIENOS

Šv. Baltramiejaus parapijos metinis bazaras buvo smagiai praleistas. Pirmą nedėdienį žmonių gausiai atsilankė ir visi bandė savo laimę. Parapijos choras visą vakarą darbavosi prie bingio. Parapijos komitetas darbavosi prie bufeto, kur ėjo geras biznis. Šv. Onos draugija daug uždirbo pyragais ir gražiomis dovanomis. Vyru draugijų būdos buvo pilnos valgomųjų daiktų. Mergaičių draugija puikiai papuošus savo būdą ir geromis dovanomis patraukė nemažai žmonių. Klebonas dėkingas visiems, kurie buvo atsilankę. Beje, svečių buvo iš Kenosha, Chicago, net Toledo, Ohio. Klebonas prašo visų nepamiršti ir a-

PARDAVIMUI

PARSIDUODA NAMAS

Dvi svarbių priežasčių parduoda namas Town of Lake Kolonijoje. Nertintelj pilnomu informaciją prašomi kreiptis asmeniškai į: Stefanija Nutaus, 4636 So. Wood Street, ar telefonokite LAFAette 6098.

PARSIDUODA Marquette Parke dvi fletis mūro namas, žemai 5 kambariai; randa \$55; viršū 6 kambariai — randa \$65.50 į mėnesį, apšildomas 2 kary garadžius arti gatvėkarių — kaina \$11,000. Taipgi mūrinė bungalow apšildoma su ekstra fletu, garadžius arti gatvėkarių ir Marquette Parke — kaina priedama, net išmokėjimo.

Teisingo Patarnavimo Realesteitnikas, per kurį galite nusipirkti namą pigiau. O kurie norite namą parduoti, parduokite greičiau. Matykite arba rašykite: CHARLES URNICH (Kazys Urnikas), 2500 West 63rd St., 2 lubos, įėjimas nuo Campbell Ave. pusės, Telefonas PROspect 6025.

Turiu ir daugiau gerų pirkinių, visokio didumo namų, visur.

RENDUOJASI

RENDUOJASI — ŠTORAS ir 4 kambarių fletas užpakalyje. Prieinama randa. Kreipkitės adresu—4149 SO. CAMPBELL AVE., ar pašaukit — LAF, 9480.

PAIEŠKOJIMAS

AS ONA MASELSKAITĖ paleikau ANTANO ir JONO DAUTARŲ iš Tauragės apskr., Batakių parap. ir Lomij kalno. Atsisaukit—Mrs. Anna Norkus, 419 Norman Ave., Donora, Pa.

PATARNAVIMAI

TAISOME

Skalbiamos Mašinos, Refri geratorius, Dulkių Valytuvus ir Motorus
Tel. YARDS 1866.

DARBAS GARANTUOTAS

1649 West 47th St.

MELSKITĖS UŽ TAIKĄ!

Sheboygan

(Atkelta iš 2 pusl.)

man įstojo Čekiškės bažnyčioj, Lietuvoj. Šliūbą davė kun. J. Daleckis. Kiek laiko gyveno Anglijoj. Paskui atvyko į Ameriką. Paskutiniuosius 39 metus praleido Sheboygane. Dievas palaimino 10-čią vaikučių. Penki yra mirę, o penki sūnūs gyvena. Visi vedę. Keturi Sheboygane, vienas Beloit, Wis. Turi 12 anūkių. Abu senukai dar gerai atrodo. Dieve duok, kad sveiki sulauktų deimantinių jubiliejus! J. S.

Kenoshos Kronika

Ėjo prie šv. Komunijos in corpore, o po šv. Mišių turėjo susirinkimą ir pusryčius.

Neužilgo bus pradėta mokintis du veikalai. Mokins sesuo M. Veronika. Vaidinimas bus pradžioj 1945 m. Diena dar nėra paskirta.

Pusryčius kitą mėnesį pagamins: Bernice Cepukenas Stella Stulgaitis, ir Lucille Smogur.

"Sodality News" komisija dviems mėnesiams sudaro: Mary Kraujalis ir Mary Beitas. Narės prašomos priduoti naujienų, nes juo daugiau, tuo geriau ir smagiau spausdinti.

Jean Butkus ir Stella Stulgaitis išrinktos dalyvauti C. Y. O. Leadership konferencijoj, kuri bus Milwaukee, lapkr. 8 d.

Bowling party bus lapkr 12 d. Grupės skirstomos, ir dovanos bus duodamos. Komisiją sudaro: Mary Kraujalis ir Mary Beitas.

na Monika lapkričio 7 d. išvažiuo dviem savaitėm į Boston, Mass., kur daktaras dalyvaus gydytojų konferencijoj. Ta proga žada aplankyti savo senus draugus ir, prieš progą, kelias dienas pasilsėti, nes abu visuomet labai užsiėmę žmonių gerove.

VYRU CHORAS

Pranas Bujan yra ne tik darbštus vyras, bet, mylėdamas muziką ir matydamas, Waukegane yra vyru su gerais balsais ir mylinčius muziką, sumanė įsteigti vyru chorą, kurį jau esame girdę dainuojant Lietuvių Dienoj. Tikrai puikiai pasirodė. Dabar renkas vieną sykį į savaitę praktikai ir chorui labai puikų vardą davė būtent Naujajio vyru choras. Naujalis buvo vienas žymiausių lietuvių kompozitorių. Pažymėtina, kad Pranas Bujan buvo jo mokinys.

Choro valdybon išrinkta pirm. Jonas Junčius, raštininkas Juozapas Matulėnas. Išd. Jonas Malela, choro vedėjas Pranas Bujan.

DVASINĖ PUOTA

Šv. Vardo draugija eis in corpore prie šv. Komunijos lapkričio 12 d., 9 val. Mišiose, o po Mišių savo klubo kambary turės pusryčius ir susirinkimą. Kun. A. Kiškūnas ragina visus narius dalyvauti. M. Z.

Po svieta pasidairius

Siomis dienomis gazetose apgarsino, kad Stalino ambasadorius Prancūzijoje, E. Bogomolovas, susikvietęs svečių, juos maitino Lend-Lease maistu — hot dogsais. Šios balionės, kaip žinome, yra mūsų Dėdės Samo maistas, paskolintas Sovietų Rusijai.

Išėina tokia rokunda, kad kur tik koks Stalino činovnikas, ten ir amerikoniški-kapitalistiški hot dogsai.

Įdomu, tavorščiai, kokios rūšies hot dogsus gauna Stalino bernai, lietuviški kacapėliai Amerike? Paprastų hot dogsų jie čia gali gauti ir be Stalino malonės, net pointų nereikia. Negaudami "balionių" jie niekuomet taip nestikintų už Staliną.

Po lekšinių užėjau į Burbulio taverną vėją burnoje nuplauti. Žiūriu, vienas mano pažįstamų geria vandenį.

— Džio, vacumeri, — klau siu. — Sergi, ar ką, kad vandenį geri?

— Nop, geriu už pakutą.

— Už kokią pakutą?

— Kad buvau republiken.

— Na, tai kas, ar tai ne garbinga?

— Yes, garbinga, ale matai: jau ketvirtą sykį balsuoju už republiken ir vis mano balsas vėjais nueina. Taigi, po šių lekšinių užsidaviau sau pakutą, kad kitą sykį balsuosiu už demokrat

XX iš Pensilvanės mies-

telio Shanesville gavau tokią naujieną. Rašo sekamai:

Profesoriau, pribūk kuo greičiausiai į mūsų miestelį ir suvaldyk vieną moterėlę vardu Liza. Už pavilijimą burdingieriaus ji taip įsiuto ant savo kaiminkos, kad išdaužė visus namų langus, išlaužė duris, sudraskė firrankas. Sako, gal, būtų visą namą sudraskius, ale laiku pribuvus policija įdūkusią moterėlę nuvezė į džėlą.

Važiuoti į Shanesville man neapsimoka. Geriau atsitykit tą moterėlę į Chicago; čia galima bus ją panaudoti ant gemblėnių ir tų, kurie "arkliukais jodinėja".

JOS. F. BUDRIK, INC.

3241 S. Halsted St.

CHICAGO, 8, ILL.

Tel. CALumet 7237

Užlaikome didelę krautuvely Rakandų, Jewelry, Rekordų ir Radio Setų mūsų baltame name. Visi departmentai po vienu stogu.

Čia rasite didelį ir įvairų pasirinkimą viršnuordytų dalykų — už prielnamas kainas.

REIKALE PASINAUDOKIT

BUDRIKO RADIO VALANDOS:

WCFL, 1000 K., Nedėlios vakare — 9:30 P. M.
WFPC, 1450 E., Ketvego vakare — 7:00 P. M.

KREIPKITĖS PRIE MŪSŲ ŠIANDIEN

MES PADAROME LANGAM UŽDANGALUS SULYG JOSU UZSAKYMO — IR PRITAIKOM FIRANKOM LAZDAS. MES NUMERUOJAM IR UZKABINAM TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLOMS VENETIAN BLINDS. "CASH AND CARRY".

MASTER WINDOW SHADE CO.

1803 West 47th Street — arti Wood Street

S. J. Vondrak, savininkas Telefonas LAFAette 4560

Laimėjimui pirkite U. S. Karo Bonus ir Stamps!

VAL: — nuo 9 ryto iki 5:30 p.p. atvir. iki 9. Seštad 9 iki 12.

PASKOLOS DAROMOS ant Pirmų Morgičių

MUTUAL FEDERAL Savings and Loan Assn. of Chicago

2202 W. CERMAK RD. Tel. CANaj 8887
BEN J. KAZANAUSKAS, Raštininkas

CRANE COAL COMPANY

5332 So. Long Avenue
Telefonas — PORTSMOUTH 9022
STOKER COAL, Aukštos rūšies, \$7.45
2 syk plautos, Chemiškal prirngtos
BLACK BAND LUMP \$11.25
PETROLEUM COKE (Course) \$12.50
PETROLEUM COKE (Pile Run) \$10.95
W. VIRG. LUMP — Stjoti \$9.80

Lietuva turi vėl būti nepriklausoma valstybe!

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

3334 South Oakley Ave.

Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays,
by the

LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY

A member of the Catholic Press Association

\$6.00 per year outside of Chicago; \$7.00 per year in Chicago
Cicero; 3c per copy.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Cicero—paštu:

Metams	\$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	\$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsieniuose:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu su užsakymu. Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus.	

Bendradarbiaus ir korespondentams rašyti negažiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija paslaiko sau teisiškai ir trumpinti visus prisūtus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuostatas. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėje), paliekant didelių tarpų patalysmų, ir vengiant polemikos ar asmeniskumų. Pasenusius korespondencijos laikraštis nededamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

President Roosevelt and Prime Minister Churchill:
1. Their countries seek no enlargement, territorial or other;
2. They desire to seek no territorial changes that do not accord with the freely expressed wishes of the peoples concerned;
3. They respect the right of all peoples to choose the form of government under which they will live, and the wish to see sovereign rights and self-government restored to those who have been forcibly deprived of them."
ATLANTIC CHARTER, August 14, 1941.

Pirmojo Pasaulio Karo paliaubų dieną minint

TAI BUVO DIDELIO DZIAUGSMO DIENA

1918 m. lapkričio 11 d. buvo didelė džiaugsmo diena veik viso pasaulio žmonėms. Tą dieną milijoninės armijos metė ginklus ir šalį ir sustojo kariavusios. Už tat lapkričio vienolikąją ir vadiname Pirmojo Pasaulio Karo paliaubų dieną.

Pirmasis Pasaulio Karas prasidėjo 1914 m. vasarą. Į karą buvo įtraukta veik visos Europos valstybės. Vadinamų centralinių Europos valstybių pusėje svarbiausiomis kariautojomis buvo: Vokietija, Austro-Vengrija, Turkija. Prieš jas kariavo: Rusija, Prancūzija, Anglija, Italija, Jungtinės Amerikos Valstybės.

Vokiečiai, lygiai kaip ir šio karo pradžioje, gana smarkiai varėsi pirmyn. Jie kariavo žiauriai, užpildami neutralios valstybės (pav. Belgija), naudodami nuodingas dujas ir t.t. Vokiečių karo frontas taip įsisiūbavo, kad ėmė skaudinti net Jungtinių Valstybių pasąžierinius laivus. Jungtinės Valstybės tada dar buvo neutralios.

KODĖL AMERIKA STOJO KARAN?

1917 m. Jungtinės Valstybės taip pat buvo priverstos stoti į karą, nes vokiečiai per daug visur pradėjo siautėti ir neutralių kraštų ramybę drumsti ir joms grąšinti. Amerika stoji į Prancūzijos-Anglijos bloką.

Tuo laiku garbingai vairavęs mūsų krašto vairą prezidentas Woodrow Wilson, kongresui pritarus, paskelbė karą Vokietijai ir jos talkininkams netuščiai. Jis iškėlė naują šūkį — išlaisvinti pavergtas tautas, padaryti galą militarizmui ir įsteigti pasaulyje pastovią taiką.

Taip nustatytas karo tikslas plačioje Amerikoje rado ne tik pritarimo, bet sukėlė didelį entuziazmą, kuris žymiai prisidėjo prie pagreitinto mobilizacijos ir ginklų gamybos išsijudinimo.

Su tokiais tikslais ir taip dideliu užsimojimu įstojusi į karą Amerika, greitai nulėmė karą sąjungininkų prieš. Vokiečiai su savo talkininkais neilgai galėjo laikytis. 1918 m. lapkričio 11 d. galutinai pasidavė.

MAŽŪJŲ TAUTŲ DZIAUGSMO PAGRINDAS

Sąjungininkų laimėjimas, tai buvo visų mažų, pavergtų tautų laimėjimas. Pasiremiant Prezidento Wilsono iškeltais šūkiiais, visa eilė Europos tautų, vergavusių didžiosioms valstybėms, pasiskelbė laisvomis ir nepriklausomomis, gaudamos Amerikos ir moralinę ir medžiaginę paramą.

Tuo metu nemažai pasaulyje buvo džiaugsmo, nes visur laisvės žiburys pradėjo šviesti. Laisvės ir pastovios taikos viltys dar labiau sustiprėjo, kai karą laimėjusios tautos priėmė Prezidento Wilsono suplanuotą tarptautinės taikos organizacijos planą, kai buvo užgirta Tautų Sąjunga.

Atrodė, kad Amerikos įstojimas į karą nebuvo veltui. Atrodė, kad ne veltui mirė šimtai tūkstančiai mūsų vyrų karo fronte; ne veltui daug turto paaukota karo dievaičiui.

Bet, berods, čia nereiks rašyti apie tai, kas atsitiko su taikos organizacija — Tautų Sąjunga ir su pačia pasaulio taika.

KO SULAUKSIME PO ŠIO KARO?

Šiandien, po dvidešimts šešerių metų, esame antrame pasaulio kare ir keliame tuos pačius šūkius, gyvename tais pačiais troškimais — greičiau sutriuškinti agresorius, išlaisvinti pavergtas tautas ir atsteigti pastovią taiką pasaulyje.

Siems tikslams pasiekti dabar, mūsų manymu, propektai yra truputi geresni, nes Amerikos visuomenėje vyrauja vienodas nusistatymas — laimėti ne tik karą, bet ir taiką. Po Pirmo Pasaulio karo buvo nukrypta kiton pusėn — izoliacionizmas. Prezidentas Wilsonas siekė bendradarbiavimo su pasaulio tautomis pastoviai taikai palaikyti, bet visuomenės dauguma atsisuko prieš jį. Tai buvo klaida, už kurią dabar tenka atkelti, kariaujant dar baisesnį karą ir dedant dar didesnių pastangų agresijai ir imperializmui sutriuškinti.

Tad, minint Pirmo Pasaulio karo paliaubų dieną, linkime, dirbkime ir stengkimės, kad greičiau susilauktume Antrojo Pasaulio karo paliaubų ir kad šiuo kartu būtų laimėta ne tik karas, bet ir taika ir tai ne bet kokia, bet pastovi ir teisinga taika.

★ Kodėl Hitleris tyli?

Šiomis dienomis Vokietija minėjo nacių partijos garsojo pūčio Maniche 1923 m. sukaktį. Tos sukakties proga kasmet Hitleris pasakydavo didelę kalbą.

Tačiau Vokietijos žmonės jo balso šiemet negirdėjo. Jis tyli. Kodėl?

Londono dienraštis "News-Chronicle" sakosi sužinojęs iš patikimų šaltinių, kad Hitlerio tylėjimo priežastis glūdi jo prote, kurin negaliavimai įsibriovė.

"Newsweek" praneša, kad Gestapo vadas Himmleris įsakęs Hitleriui sėdėti užsidarius Berchtesgadenė ir niekur viešai nebesirodyti iki karo pabaigos. Mat, kiekviename žingsnyje Hitlerio gyvybei esą pavojų.

Yra ir tokių teigimų, kad Hitlerio jau nebėra gyvųjų tarpe.

Bet, jei Hitleris šiuo momentu būtų ir sveikiausias, jei ir jo gyvybei jokių pavojų negrėstų, ką jis galėtų vokiečiams bepasakyti. Jis juos įtraukė į karą, paskandino kraujuose ir vargūose; jis daug jiems žadėjo, bet ne tik nieko nedavė, bet žmonės prarado ir tą, ką turėjo. Jis žadėjo visą Europą užkariauti ir vokiečių tautą iškelti virš visų kitų tautų, bet šiandien iš rytų ir vakarų didelės sąjungininkų jėgos artinasi prie Berlyno ir jau nebetoli toji valanda, kad visas Vokietijos likimas atsidurs tų rankose, kuriuos Hitleris siekė pavergti.

Mūsų manymu, ši priežastis Hitlerio tylėjimo yra pati svarbiausia.

★ Tikrai gražus užsimojimas

Mūsų skaitytojai, be abejonės, pastebėjo skelbiamas žinias apie Spaudos Savaitę, kuri labai rūpestingai yra rengiama Brighton Kape, Chicagoje. Per visą savaitę (nuo ryt dienos iki lapkričio 19 d.) lietuvių parapijos salėj įvyks paskaitos apie spaudą ir parodą.

Tai rengiama šv. Vardo draugijos iniciatyva ir pastangomis. Daug darbuojasi žurnalistas Stasys Pieža.

Kas yra labai svarbu, kad tos savaitės proga labai gražiai yra pagarsinamas lietuvių tautos vardas. Pastebėjome, kad apie spaudos savaitę plačiai (pirmame puslapyje) rašė gausiai skaitomas Chicago katalikų laikraštis "New World". Savaitės programą sujungė su lietuvių spaudos laisvės atgavimo 40 metų sukaktimi, kurią minime šiais metais.

Rašė apie tą įvykį ir Chicago Herald-American.

Bet patį gražiausią vainiką kilniam užsimojimui uždėjo J. E. arkivyskupo Samuel A. Stritch laiškas, rašytas klebonui kun. A. Briškai. Laiškas dedamas pirmame šios dienos "Draugo" laidos puslapyje. Laiško turinys tiek palankus lietuviams ir Lietuvai, kad esame tikri, jog juo džiaugsis kiekvienas padorus, sąmoningas lietuvis.

Reikia manyti, kad šv. Vardo draugijos Brighton Parke kilnų užsimojimą lietuvių visuomenė giliai įvertins gausiai lankydamą spaudos parodą ir paskaitas.

★ Lietuvių bičiulis gubernatorium

Massachusetts steite gyvena daug lietuvių. Ypač daug jų yra Bostone, Mes jaučiame, kad jie ypač yra patenkinti buvusiais rinkimais, nes gubernatorium išrinktas jų geras bičiulis Maurice J. Tobin, Bostono miesto mayoras. Jo kandidatūrą stipriai rėmė lietuviai. Rinkimų kampanijoj už jį daug darbovosi adv. Jonas Grigalius, LRKSA statuto komisijos narys.

Praėjusią vasarą Amerikos Lietuvių Tarybos sušauktaj Naujosios Anglijos Lietuvių konferencijoj p. Tobin pasakė labai karštą ir lietuviams bei Lietuvai palankią kalbą.

Reikia manyti, kad gub. Tobin ir toliau pasiliks mūsų širdžių lietuvių bičiuliu.

Praūžė rinkimai, sukeldami daug pikto tarp kaimynų, kurių nuomonės griežtai skyrėsi apie kandidatų tinkamas ar peiktinas ypatybes. Bent rinkimai parodė, kad nepaglemžta laisvė viešai pasisakyti, kas manoma apie valdžios tvarką ar suirutę.

Ne tik susipyksta geriausi prieteliai bekalbant apie valdžios pareigūnus, bet nemažiau pikto pasireiškia ten, kur vyksta koks nors lenktyniavimas, konkurencija, ar tai būtų sporte, ar grynai komercijos srityje. Vistiek, kiekvienam leista manyti ir rinkti geriausiajį.

Nors laisvė teikiama, negalime sakyti, kad asmuo visados išsirinks kas geriausia jam pačiam, niekadus nesiduos apgaunamas. Aplinkybės kai kada aptemdo žmogui protelį, tada renkasi klaidingai.

Visą savaitę Petras sunkiai dirbo. Sekmadienyje, parėjęs namon iš Bažnyčios, nutarė primigti. Bet atėjęs kaimynas sugundė jį važiuoti toliau iš miesto. Nespėjo kelionės pradėti, kai automobilio padanga sprogo. Lipo laukan padėti kaimynui pamainyti ratą. Geroką galą pavaižiavus, mašina vėl sustojo. Ilgai tyrinėjo, kas atsitiko, galop patėmėjo, kad pritrūko gazolūno.

Petras žadėjo pasilsėti, pasirinko tačiau pasivažinėti su kaimynu; namo sugrįžo visai pavargęs, purvinas ir drabužiais, be kepurės, nes ją vėja snupūtė upen važiuojant tiltu. Petras, tiesa, laisvai pasirinko kaip praleisti sekmadienį, bet koks apsirinkimas.

Jeigu kasdieniniame gyvenime atsitinka tiek klaidų paprastam žmogui, ką bekalbėti apie jo dvasinę būklę. Pagundos vilioja, žmogus renkasi, kas, rodos, geriausia, dasileidžia įvairių nuodėmių. Viešpats suteikęs mums visiems liuosą valią, kuria žmogus naudojasi savo laimei ar nelimei.

Žmogaus laisva valia rinktis kas labiausia jam patinka, ištikrųjų Dievo mums duota didelė dovana. Ji naudinga, bet kartu pavojinga. Ji visada pasilieka tartum peilis, kuriuomi asmuo gali sau duonos atsiriecti, bet tuo pačiu peiliu per neat-sargumą pirštus gali nusi-piauti. Kaip mes ta laisve naudojames? A.B.C.J.

Tik tas tegali sakyti esąs galingas, kas moka save nugaleti ir sau viešpatauti. — Seneca

By Frances Atsworth

LIETUVA IR MONGOLAI

Rašo K. A. MATULAITIS

IZANGA

Šiandieninė Mongolija yra apie už 4,000 mailių nuo Lietuvos, bet mongolų yra daug arčiau, Sovietų Rusija turi jų labai daug. Kai kurios Sovietų Rusijos respublikos yra daugumoje mongoliškos, ar jiems giminingos totoriškos kilmės, k. a.: Kirgyzų, Kazokų, Tadjikų, Uzbekų, Turkmenų, Armenų, o dalinai Georgijos ir Azerbaidžano respublikos. Prie slavų — rusų nepriklauso nei Korelijos suomia, nei zarinai, votiakai, čuvašai, baškirai, kalmukai, dagestanai, čerkesai, totoriai ir daug kitų tautų žmonės. Rusai juos apėmė, juos valdo, jiems sukūrė Sovietines Respublikas, juos laiko pavergę ir yra tų tautų nekenčiami.

Štai Londonan pateko iš Sovietinės Rusijos žmogus. Jisai buvo prievarta išvežtas į Uralo miškus sunkiems priverstinėms darbams dirbti. Mačiau jį ir kalbėjausi. Jam tik žinomais būdais pasisekė išsprukti iš to sunkaus darbo kalėjimo. Vyks ta jisai per Baškirų Respubliką. Pasitaikę paprašyti nakvynės vienam sodžiuije pas vietos komisarą. Tas klausia jo rusiškai: — Ar tu rusas? — Ne — atsakęs esu katalikas. — Ar tu žydas? — Ne. — Garbė Dievui, — atsidusęs komisaras, persizegnojęs ir įsileidęs nakvynėn. Nei ruso, nei žydo jis būtų neįsileidęs.

Lietuvon dabar atėjo trečiuoju kartu karinė okupacija. Ją atnešė Sovietų kariai. Jų tarpe ne daug yra slavų, daug daugiau mongoliškos kilmės žmonės. Juk ir pirmu kartu (1940-1941 m.) Sovietai užvaldė Lietuvą, į ištremiamų Sibirian lietuvių vietą, at-

grūdo labai daug įvairių kaimukų, kirgyzų ir kitų pusiau geltonų žmonių su įstrižomis akimis, mongolų. Iš Lietuvos Sovietų Rusija norėtų padaryti, atrodo, kaž-kokią Mongoliją. Jie savo politiko nepakeitė, nes jų vadovaujantieji komisarai nepasikeitė, pasiliko tie patys, su ta pat neribota valdžia. Matomai, nauji okupantai eis senais savo pavergimo keliais. Jie atsiųs mums Lietuvon dang mongolų. Todėl verta apsipazinti kiek arčiau su mongolais, totoriais, prisimenant senovės laikus, kai Lietuva turėjo bendras ribas su Mongolų Imperija ir nuo jų priklausanti Auk-sine Orda.

(Daugiau bus)

ANTANAS KUMSLYTIS

Gyveno: 1718 N. Hermitage Avenue, Chicago, Ill.

Mirė lapkr. 8d., 1944m., 11 val. vak., sulaukęs pusės amž.

Gimęs Lietuvoje. Kito iš Teišių apskr., Plungės parap., Truskių kaimo.

Paliko dideliamė mūlūdimė: broj Vincentą (Šv. Harbon, N. Y.) ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoj paliko broj Pranciškų ir seserį Domicelę ir daug kitų giminių ir pažįstamų.

Kūnag pašarvotas Sacharski koplyčioje, 1735 Wabansia Avenue. Laidotuvės įvyks pirmadienį, lapkr. 13d. Iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Mykolo parap. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nuvelytas į Sv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdimė: Brojis ir Gimines.

Laidotuvų direktorius: Stanley Sacharski, telefonas Brunswick 2535.

WHOLESALE FURNITURE BROKER

Everything in the line of Furniture

AL. C. ALLEN (Alešauskas)

Factory Representative

SHOWROOMS IN MERCHANDISE MART

For appointment call — REPUBLIC 6051

STASYS LITWINAS SAKO: "DABAR — Tai Geriausias Laikas Pirkti VISOKIOS RŪŠIES NAMAMS REIKMENIS." — GERAS PASIRINKIMAS: Visokios Rūšies Insulacijos Materiolo — Stormo Langų — Kombinacijos Durų — Wallboard — Plaster Board — Stogams Reikmenys — Insuluotoj Plytų Išvaizdos Sydings — Langų — Durų — Tvoroms Materiolo — Malivos — Varnišio — Enamello — Geležinių Namams Reikmenų (Hardwafe) — Pleisterio — Cemento — Srutų Vamzdžių ir tt.

APROKAVIMĄ IR PRISTATYMĄ TEIKIA DYKAI! STASYS LITWINAS, Vedėjas.

CARR MOODY LUMBER CO. 3039 S. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272 VALANDOS: Nuo 7-tos val. ryto iki 5:30 val. pp.

Nuo Pacifiko krantų

Žinios apie Australijos lietuvius

Nėra ką per daug iš mūsų pulko gyvenimo parašyti, bet surašęs progą surinkau keletą žinučių kas bus tinkama galėsite patalpinti "Drauge".

Pažintis su čekagiečiu

Neseniai pas mane atsilankė ir padarė vizitą pas visus kolonijietis lietuvius, lie tuvis amerikietis iš Chicago, Algirdas Pivaronas. Džiaugėsi susipažinęs su ma loniomis Senkų, Kalvaičių, Logonavičių šeimomis. Stebėjosi, kad ir čia, Brisbane, ne visai mažas būrelis lietuvių randasi. "Kas galėjo tikėtis, kad Brisbane lietuvių galėtų rasti", išsireiškė svečias. Apsilankymo pro ga Pranas ir Pranciška Senkai suruošė vakariene. Da lyvavo ir daugiau amerikiečių. Amerikietis Pivaronas ir svečiai buvo labai dėkingi ir džiaugėsi gražiu priėmimu iš Australijos lietuvių.

Iškeliama kitur

Kadangi padėtis pas mus Australijoje normalėja, įešama daug pakeitimų į darbo sutvarkymus. Keletas mūsų lietuvių, kurie dirbo ginklų fabrikuose nukeliami į kitus darbus. Senkienė kuri dirbo lėktuvų fabrike laikinai pasitraukė ir rengiasi kitam darbui. Balnius dirbęs prie karo statybos darbų nukeltas kitam darbui.

Svarbus klausimas

Emigracijos klausimas pasidarė labai aktualus patutiniui laikui. Svarstoma, kas galės ir kas bus tinkamas atvykti į Australiją. Daug svetimtaučių bus įleidžiama. Girdėjau duosią apsigyvenimo privilegiją ir lietuviams apsigyventi Australijoje po karo. Žinoma čia yra daug progų apsigyventi. Gal vienas iš didžiausių sunkumų — karštas klimatas vasarą. Vis dėl to jei ir atvažiuotų daugiau lietuvių čia į Australiją — Sydney ar Brisbane galėtų įkurti tikrą koloniją ir pradėti rimtą veikimą.

Išskiriami

Viena iš mūsų lietuvių Konstlerienė gavo lūdną ži-

nią; vyras turi palikti Australiją ir vykti į Olandiją. Žinoma, sunku skirtis su savaisiais, bet džiaugiasi kad galės nuolatos laiškais susirašinėti.

Domisi Lietuvos likimu

Daugis lietuvių pas mus apie karą pabaigą Europoje. Australiečiai domisi ir Lietuvos likimu. Gaila, kad daugumas mano, kad Lietuva bus paimta Rusijos. Bėda tik, kad Australijos žmonės tiek mažai žino apie Lietuvą. Literatūros apie Lietuvą Australijoje, o ypač Brisbane, ne visai mažas būrelis lietuvių randasi. Todėl australiečiai, nežinodami Lietuvos padėties, ir skiria ją kartais prie Rusijos. Vietos komunistai su savo propaganda aiškina, kad lietuviai nori būti po sovietais ir kad jie patys yra rusų tautos šaka, K.J.T.

BALF skyriams ir visuomenei

Bendram Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo centrui labai svarbu turėti visas detales žinias liečiančias šalpa. Todėl malonėkite siųsti į centro ofisą šias informacijas:

1. Anglų ir lietuvių kalba laikraščiu iškarpa, pažymint laikraščio vardą ir datą.
2. Fotografijas iš skyrių veiklos bei vaizdus iš lietuvių darbuotės dėl Community War Chest — National War Fund.
3. Spaudos ištraukas ir fotografijas, darant drabužių vaju Lietuvai. Lietuviai ir American Council

Mes priklausome prie "American Council for Foreign Service". Ši organizacija yra valdžios žinioj ir ji parūpina tinkamus žmones vykti į Europos, Azijos ir Afrikos šalis, atstovavimui šalpų organizacijas. Į šių organizacijų skaičių įeina United Nations War Relief Agencies ir United Nations Relief and Rehabilitation Administration. American Council dažnai pasiūnčia vieną iš delegatų į bei kurią šalį, kuriam pavedama atstovauti kelių tautų šalpos reikalus. Be to, American

DEDIKACIJOJ KATEDRINIO CENTRO

Sv. Petro katedros, Erie, Pa., aukstinio jubiliejaus proga, neseniai įvyko dedikacija vadinamo katedrinio centro (cathedral center), kurio pastatymas atšėjo du milijonai dolerių. Ta proga Erie, Pa., vyskupas John Mark Gannon Sv. Tėvo Pijaus XII pakeltas į asistentus Sv. Sostui su Romos grafo laipsniu. Žiūrint iš kairės į dešinę: Detroito arkivyskupas Edward Mooney, vyskupas J. M. Gannon, Apaštalinis Delegatas Amer. Jung. Valstybėms arkiv. A. G. Cicognani ir vysk. Edward F. Hoban, koadjutorius Cleveland diecezijos. (NCWC-Draugas)

Council parūpina ir rekomenduoja atitinkamus asmenis tarnybon į UNRRA, bei atskirų tautų šalpomis įstaigoms. Lietuvių kilmės asmens, mokantieji keletą kalbų ir norintieji šioj srityj dirbti, prašome kreiptis su aplikacijomis sekančiu adresu:

Dr. Joseph B. Koncius, President of the United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 19 W. 44 St., New York 18, N. Y.

Budriko radio programa

Šį sekmadienį, lapkr. 12 dieną, išgirsite nuolatinę Budriko radio programą kaip 9:30 valandą vakaro per didžiąją radio stotį WCFL-1000-k. Dalyvauja geri dainininkai. Bus gražių dainų ir smagios lietuviškos muzikos mūsų didžiulio radio orkestro. Visi kviečiami pasiklausyti įdomaus programos.

Šias programas leidžia Juozo Budriko gerų rakančių, auksinių daiktų ir muzikos krautuvė, 3241 S. Halsted St.

Kita Budriko krautuvės programa girdima kas ketvirtadienio vakaras, kaip 7 valandą, per WHFC-1400-k. Cicero stotį. Pranešėjas

Pirkite pas tuos biznierių kurie skelbiasi "Drauge".

DAINUOS ŠI VAKARĄ KEISTUČIO KLŪBO PARENGIME

Šį vakarą, 7:30 val. įvyks Keistučio klubo koncertas, kurio programą išpildys Keistučio choras su savo solistais. Dainuos baritonas Juozas Gudas ir soprano Aldona Mažeikis. Taipgi turės prisirengusį aktą ir Philomena Rekašūtė su komiškėmis dainomis. Dainuos Keistučio choro merginos, na, gal, ir vyrai. Keistučio klubas pagerbs kareivių motinas šiame rengime įteikdamas joms po gėlę atminčiai. Visuomenei prašoma dalyvauti koncerte ir pagerbime. Po programos bus šokiai prie gero orkestro. Komisija ir valdybos nariai kviečia visus, įžanga nedidelė.

BARBORA SANDERS

Mirė lapkr. 9d., 1944m., 6... 55 val. vakare, sulaukus pusės amžiaus.

Gimusi Lietuvoj. Kilo iš šlaunų apskr., Trisklių par. Papilės miestely. Amerikoje išgyveno 37 metus.

Palikto dideliame nuilūdime: vyrą Joną; 3 dukteris, Stanislava Škirnick ir Žentą Andų, Malvina Guistolis ir Žentą Sam. Adella Kosta ir Žentą Pvt. Bruno (U.S. Army); sūnų Juozapą ir marčiū Elena; 4 anukus: 2 brolius Joną Martišauskį ir Antaną Martišauskį ir jo šeima; seserį Marijoną Gečas ir jos šeima; ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje paliko 2 brolius.

Kūnas pašarvotas namuose: 2431 West 45th St., tel. LAf. 2038. Laidotuvės įvyks antradi. Lapkr. 14 d. 1944 m. Iš namu 8:30 val. ryto bus atlydėta į Nekalto Prasiid. Sv. Pan. Marijos parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos maldos už velionės sielą. Po maldos bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuiliūdė: Vyras, Dukterys, Sūnus, Žentai, Marti, Anukai, Broliai, Sesuo ir Giminės.

Laidot. direktorius John F. Eudeikis. Telef. Yards 1741.

PIRKITE KARO BONUS!

KLAUSYKITE—

VELIAUSIŲ ŽINIŲ - PRANESIMŲ - MUZIKOS - DAINŲ

Per Mėgiamiausią Šeiminiųų

SOPHIE BARCUS RYTINĖ RADIO PROGRAMA

Iš Radio Stoties

W. G. E. S. — 1390 Kilocycles

KAS RYTA:—Nuo 8:45 iki 9:15, išskiriant Sekmad.

Taipgi Pasiklausykite Populiaraus VAKARUSKINIŲ PROGRAMŲ, VAIDINANT "TACKONŲ" ŠEIMĄ ir Jų Kaimynus

Kas PIRMADIENIO VAKARĄ Nuo 7 iki 8 val. vak.

NELAUKITE—

Rytoj Jau Gali Būti Pervėlu!

Jei norite užtikrinti nuo ugnies, namus, baldus, automobilus, ar šlapį ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė išliks, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams St. Kamb. 1548-54

Telefonas CENTRAL 5208

GENERALINIAI AGENTAI šių Kompanijų:

COLUMBIA INSURANCE COMPANY
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY

KONCERTO TIKIETAI ...

P. Stoškiūtės Koncerto minint "Drauge" 35 metų sukaktį tikietai visur yra platinami. Vajininkų-pardavėjų randasi visose kolonijose. Pasirinkite kur jums arčiausia ir patogiausia ir ten dabar įsigykite. Tikietai platinami:

WEST SIDEJE:
"Draugas", 2334 S. Oakley Ave.
Varg. J. Brazaitis, 2208 W. 23rd St.

BRIDGEPORTE:
Viktoras Balanda, 3249 S Morgan Ave.
Liza Norvaišaitė, 3431 S Emerald Ave.

BRIGHTON PARKE:
C. Jonaitis, 43rd St., Drug Store, 2735 W. 43rd St.
F. Gubista, 4355 So. Mozart Ave.
E. Samienė, 3751 So. Cliffonia Ave.

SO. CHICAGOJE:
A. Snarskienė, 610 E. 88th Street.
J. S. Cinikas, 8009 S. Vincennes Ave.

MARQUETTE PARKE:
Dona Kaminskienė, 660 S. Washtenaw Ave.
S. Staniulis, 6651 S. Tamman Ave.
B. Nenartonis, 6540 So Campbell Ave.
Sv. Kazimiero Akademijo je, 2601 W. Marquette Rd.

DIEVO APVAIZDOS PAR:
Pr. Ivanauskienė, 726 W 18th St.

NORTH SIDE:
Vincas Rėkus, 1905 Wabansia Ave.

ROSELANDE:
Jonas Jagminas, 10608 S Indiana Ave.

TOWN OF LAKE:
Sofija Jurgaitė, 4622 S Wood St.

CICEROJE:
Mrs. Mozeris, 1603 S. 50th Ave.
Mrs. Petrauskas, 1603 S. 50th Ct.
A. Mondeika, 1616 S. 49th Ct.

MELROSE PARK, ILL.:
K. Kantautas, 903 N. 20th Ave.
A. Švilpauskienė, 103 N. 20th Ave.

CHICAGO HEIGHTS:
Sv. Kazimiero klebonijoje, 285 E. 14th St.

INDIANA HARBOR, IND.:
Sv. Pranciškaus klebonijoje, 3905 Fir St.

MILWAUKEE, WIS.:
Sv. Gabriėlaus klebonijoje, 1575 A. S. 10th St.

GENERALINIAI PLATINTOJAI:
A. Daugirdas
Sophie Barcus.

N. A. J

Ar Įvyksta Šiandien Stebukly? Taip!

Tai sužinosi perskaitęs Prof. Dr. Vyskupo Būčio garsią knygą:

SVENČ. P. MARIJOS APSIREISKIMAI LIURDĖ

Sia knyga susidomėjo visi Amerikos Lietuviai. Ją skaito ir netikintieji!

Liuordo knyga Gausiai paveikluota, gražiai kietais viršeliais įrišta, virš 500 puslapių.

KAINA — \$3.50

Kreipkitės su užsakymu:

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave. Chicago 8, Illinois

MARGUTIS

VIENTELIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRAŠTIS. ĮSTEIGTAS BAL. 11, 1933 M.

WHFC - 1450 kilos.

SEKMADIENIAIS — nuo 1 iki 2 val. popiet.

KITOMIS DIENOMIS — nuo 9:30 val. vakarė.

EXTRA PROGRAMAS Penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v.

MARGUCIO ofiso adresas:
6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas — GROvehill 2242

Galingai dirbkime už Lietuvos nepriklausomybę!

CHICAGO IR APYLINKĖSE

Gražiai pradėjome – gražiai ir baigsime

ARD sulaukus 25 metų sukakties savo gyvavimo, tas brangias sukaktis dėkingai minėjo praeito kovo m. Sušilaukėm pripažinimo ir palaiminimo iš arkidiecezijos vado, J. E. arkiv. Samuel Stritch, iš Sventojų Tėvų, Akademijos Rėmėjų Dr. Jai teko ypatinga privilegija, sušilaukti palaiminimo. Už tą visą, mūsų organizacija giliai dėkinga.

Už prietelių ir rėmėjų gražią kooperaciją ir paramą seserys Kazimierietės nuosirdžiai dėkingos ir atsidėkoja savo nuolatine malda už visus geradarus.

Štai, einame prie to garbingo jubiliejaus metų užbaigimo. Šisai metas buvo rekordinis, nes visos pramogos rengtos metų bėgyje, sumušė rekordus savo našumu ir pasisekimu.

Tad, dėkingai baigiant pradėtus metų darbus, baigiame gražią puotą, kuri rengiamą lapkr. 19 d., sekmadienyje, 6 val. vak. akademijos auditorijoje. Šioj puotoj, ypatingai norime parodyti įvertinimą amžinųjų narių organizacijos, kurių lauksime skaitlingai atsilankant puoton. Kviečiame visus prietelius, nesivėluoti, bet apsirūpinti bilietu iš anksto, kuriuos rėmėjos platina po visas kolonijas. Patalpos akademijos nedidelės, tūkstančių negalime sutalpinti, už tai prie durų bilietai nebūna pardavinėjami. Įsigijusiems įžangos bilietus iš anksto, bus parūpintos vietos. Įžanga bankietan, tik \$2.00, o vakarienė ir programa verta kelis syk' tiek.

Laukiame tad brangių svečių – rėmėjų, baigti su mumis jubiliejaus metus.

Rėmėja

Pirkite tose krautuvėse, kurios skelbiasi "Drauge".

Šv. Mykolo parapija minės 40 metų sukaktuves

Šv. Mykolo parapija minės 40 įsteigimo sukaktuves bankietu parapijos salėje, sekmadienį, lapkr. 12 d., 5 val. popiet. Klebonas kun. Petras Gasiūnas labai susirūpinęs šiuo paminėjimu. Misijos

Šiuo laiku eina misijos Šv. Mykolo bažnyčioje. Sekmadienį, lapkr. 12 d., 3 val. p. o. baigsis anglų kalba, o aštinantį pirmadienį, 7:30 v. vakare prasidės lietuvių kalba ir tęsis per visą savaitę. Pamokslai būna tik vakarais.

Misijų vedėju yra gabusis kun. A. Mažukna, MIC. Jo pamokslai yra labai turinigi. Visi kviečiami pasiklausyti.

Lietuviškosios misijos baigsis lapkr. 19 d., 3 val. popiet. Iškilmingomis pamaldomis.

Šv. Vardo draugystės veikimas

Marquette Park. — Lapkričio 12 d. 8 val. mišiose nariai eis prie šv. Komunijos. Po visam svetainėje bus pusryčiai ir svarbus susirinkimas.

Nariai, kurie negali per šias Mišias dalyvauti dvasinėj puotoj, gali eiti anksčiau. Reikia tik dalyvavimo kortelę su savo parašu įteikti bažnyčios komitetui, arba maršalkai V. Birgeliiui. Tas yra labai svarbu, nes kas mėnuo centre yra užrekuojamas dalyvavimo skaičius. Mūsų rekordas yra gana aukštas, net centras apie tai pranešė. Tad, Kristaus kareiviai, palaikykime tą garbingą rekordą!

Kadangi dabar eina naujų narių vajus, visi prašomi pasidaruokite ir bent po vieną naują narį kitą sek-

madienį prašyti. Tad, į talką, vyrai! Šiais laikais svarbu, kad katalikai susijungtų į vieną didžiausią draugystę pasaulyje.

Negailestingoji mirtis ištraukė iš mūsų tarpo du devotus narius: J. Balčiūną ir P. Maskolaitį. Meldėmės, ir toliau tai darysime už jų sielas.

Teko sužinoti, kad mūsų raštininkas Stanislovas Ciabuskis veikia išvyksta Dėdės Samo tarnybon. Jam nežinant, lapkr. 7 d., buvo surengta pirminko A. Kaminsko namuose išleistuvės.

Koresp. Jonas Skelly

Kviečiame į našliukų vakarą

Town of Lake. — Šv. Monikos draugija rengia tuncio party lapkr. 12 d., 3 val. popiet. Anna Brazauskienė svetainėje, 4558 So. Pauline St.

Šv. Monikos draugija neseniai suorganizuota ir jor priimamos vien tik našlės.

Komisiją sudaro: Juczapa Ragauskienė, Helen Gedvilienė, Valerija Bučnienė, Stanislava Šimkienė. Rap.

Lietuva nenori nei nacių, nei bolševikų.

So. Chicago Žinutės

Sveikiname. Lapkr. 13 d. šv. Stanislovo. Ta proga So. Chicago Rap. sveikina gimnaitį kun. S. Saplį, MIC, parapijonus: S. Vasiliauską, S. Pečiulį, S. Judvytį ir kitus. Linkiu linksmų varduvių.

Paremkite kilnų tikslą. Lapkr. 19 d. ARD jubiliejaus užbaigimo ir amžinųjų narių pagerbimo bankietas Šv. Kazimiero Akademijos salėje 6:30 val. vak. Parapijonys raginami dalyvauti, nes seselės ir mūsų parapijoje darbuojasi auklėdamos jaunąją kartą. Paremkime jų parengimus, nes tas parodys atjautimą jų darbuotės. Tikietai po \$2.00.

Išvyko į Washington. Žinomų parapijonų A. M. Teičėnų, 819 E. 89. St., dukrelė Kazimiera paviešėjus pas tėvelius ir sesutę Prancišką, išvyko apsigyventi į Tacoma, Washington, kur randasi jos vyras karys Sgt. Ed. Quinn.

Linkime pasisekimo naujoje vietoje. Rap.

Apie mokyklą: Mūsų parapijos mokykla puikiai at-

remontuota ir įvesta patogumų vaikučiams. Pastaromis dienomis jau įvesta centralinė šiluma. Čia darbuos J. Witkus, L. Uschen, B. Pečiulis ir pats klebonas. Tėveliai ir vaikučiai yra dėkingi už visą triušą. Rap.

Beverly Boltz, 1440 Rasher ave., pranešė policijai, kad iš jos buvo ištrauktas rankinukas, kuriame buvo \$9.50.

Stoškiūtės Koncerto Tikietų Užsakymas

Malonėkite siųsti sekančius tikietus:

..... po \$2.75; ..... po \$2.40; ..... po \$1.75;
..... po \$1.20; ..... po \$0.90 centų.

Rezervuokite man ..... vietas po \$3.25 P. STOSKIUTES Priimtuvėms, kurios įvyks Roosevelt Room, Morrison Hotel, 6 val. vakare, Koncerto Dienoje.

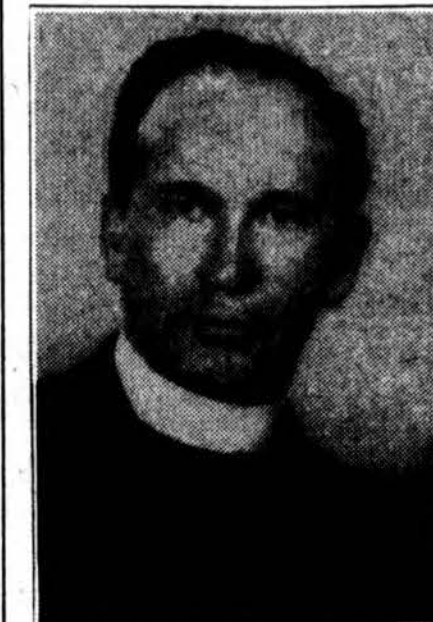
Vardas .....
Adresas .....
Siunčiu \$..... už tikietus.

P. S. Iškirpkite šį kuponą ir su atitinkama pinigų suma pašyskite jį "Draugo" ofisą. Užsakytus tikietus tuoj gausite.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SPAUDOS SAVAITĖ

— PAMINETI —

LIETUVOS SPAUDOS LAISVĖS ATGAVIMO

KUN. K. BARAUSKAS, "Draugo" Redaktorius, pirmas kalbėtojas Katalikų Spaudos Savaitėje.

40 METŲ SUKAKTĮ!

— Prasideda —

Sekmadienį, Lapkr. 12 d., 1944

3 VAL. P. P. IR TĖSIS VAKARAIŠ IKI

Lapkr. (Nov.) 19, 1944

NEKALTO PRASIDĖJIMO PARAP. IR MOKYKLOS SALĖSE

Prie 44-tos ir California Avenue

Bus žymūs kalbėtojai kas vakarą; parodoje bus matoma visokiausi laikraščiai ir tt.

Visus Chicago's lietuvius kviečia: Rengėjai—Nekalto Prasidėjimo Švč. Panelės Parapijos Šv. Vardo Draugija.

"DRAUGO"

Administracija ir Redakcija

Svenčiant 35 metų gyvavimo sukaktį

laiko sau kaip didelę garbę

kvieisti Jus į

Polynos Stoškiūtės

Lyriskos Soprano Artistės

Priimtuvės

Sekmadienį, Lapkričio 26 d., 1944

6 valandą vakare

Morrison Hotel

Roosevelt Room

Chicago, Ill.

Įpatai \$3.25

(Su Taksais ir Arbatpinigiais!)

Rezervacijos reikia padaryti prieš 1 val. popiet, pirmadienį, Lapkričio 20 dieną, 1944 m., laišku į "Draugas", 2334 So. Oakley Ave. Chicago 8, Ill., arba telefonu skaukiant: Canal 8010.

"DRAUGO" ĮSISTEIGIMO 35 METŲ JUBILIEJAUS PROGA!

POLYNA STOSKIUTĖS, Operos Žvaigždės KONCERTAS

Su šv. Kazimiero Akademijos 60 Mergaičių Choru
Sekmadienį, Lapkričio (Nov.) 26 d., 1944 m.
Gražioj ORCHESTRA HALL Salėj, 216 S. Michigan Ave., Chicago

TIKIETŲ KAINOS: \$2.75; 2.40; 1.75; 1.20; 90c, su U. S. War Tax

Tikietus galite gauti visose kolonijose ir "Draugo" redakcijoje —

DRAUGAS, 2334 So. Oakley Ave.

GRAŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS JAUNAVEDŽIAMS!

PUIKIŲ SUKNELIŲ PRIEINAMOMS KAINOMS!

Apart suknelių čia rasite taipgi pilną pasirinkimą siūtų ir kailių — vėliausios mados ir puikiausio išdirbimo.

Jaunavedžiams šyrai ir suknelės — tai mūsų specialybė.

Labai geros rūšies moterų kailiniai, kailiukais papuoštai "cloth" kotai — pasiduoda nužemintomis kainomis.

ATEIKITE IR PATYS PAMATYKITE ŠIANDIEN!

PEOPLES CLOAK and BRIDAL SHOP

1711 W. 47th Street Tel. Yards 2588

Mrs. K. P. Dziubak — Duktė — savininkė

Namų Taisytojas Kontraktorius

Pertaiso Senus ir Stat. Naujus Namus. Turi Pilną Apdraudą Savininkams ir Darbininkams

GEO. BORCHERTAS

10546 S. Artesian, CED. 1739

Nauji! Fluorescent! DIRBTINIAI DANTYS \$12.50

PASTABIA! Reikalaukite tikros "FIT-RITE" rūšies tik mūsų padarytos

AAA DENTAL LABORATORIES, Inc. Main Office: 1555 MILWAUKEE AVENUE

100,000 Patenkintų Kostumerių Negali Klįsti. ARČIAUSIA VIETA — 6447 S. HALSTED ST.

Susirinkimai

Priešmetinis L. V. Chicago apskrities susirinkimas

Lietuvos Vyčių Chicago apskrities priešmetinis susirinkimas įvyks pirmadienį, lapkričio 13 d., Šv. Kryžiaus parapijos salėj, Town of Lake.

Šis susirinkimas turi būti įdomus kiekvienai kuopai, kiekvienam nariui, nes bus renkama apskrities valdyba ir daromi planai L. Vyčių Chicago apskrities konferencijai, kuri įvyks pradžioje 1945 metų. Visi nariai-veikėjai delto prašomi nepamiršti atsilankyti 8 val. vakare.

Šv. Kryžiaus parapijos salė randasi prie West 46: So. Wood St. Valdyba

Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų Dr-jos "ekstra" susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 12 d., 2 val. popiet. Šv. Kazimiero Akademijoj. Visų ARD skyrių prašom atsiųsti atstoves susirinkimui su pranešimais kiek iš viso parduota jubiliejaus užbaigimo bankieto bilietų. Būtinai turime žinoti iš anksto, jei kas turi neparduotų bilietų, lai juos gražina, nes yra didelis reikalavimas bankieto įžangos bilietų.

Lai neatsilieka nei vienas ARD skyrius neatsiuntę atstovų šin susirinkimui, nes čia galutinai prisirengsime prie jubiliejaus užbaigimo bankieto tvarkos.

A. Nausėdienė, ARD pirm.

Marquette Park. — Šv. Barbaros draugija kviečia visus atsilankyti į "bunco ir card party" sekmadienį, lapkričio 12 d., parapijos salėj 3 val. popiet. Bus užkandžio ir "door prize". Įžanga 50c.

Draugijos susirinkimas bus tą pačią dieną 1 val. popiet. Narės, kurios turite dovanų knygučių, prašomos sugrąžinti ne vėliau kaip per susirinkimą. Galite prieš tą laiką priduoti pirmininkei P. Dubinskienei, 6605 S. Fairfield Ave. Valdyba

Town of Lake. — Labdarinių Sąjungos 1 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks lapkr. 12 d., po 12 šv. Mišų Šv. Kryžiaus parap. svetainėj. Visi nariai malonėkite atsilankyti ir naujų narių atsivesti. Taipgi prašome gražinti tikietus nuo ku gelio vakarienės. Turėsimė išrinkti ir atstoves į seimą. Pirm. E. Gedvilienė

Vargdinių Seserų Gildos susirinkimas įvyks antradienį, lapkr. 14 d., Aušros Vartų parap. mokyklos salėje, 7:30 val. vak. Narės bei nariai malonėkite kuo skaitlingiausiai susirinkti, nes laikas pasitarti metinio seimo ir kitais svarbiais reikalais. Valdyba

Brighton Park. — Draugystė Gvard. Pirm. Div. Šv. Kazimiero Karal. laikys susirinkimą sekmadienį, lapkričio 12 d., parapijos svetainėje, 2 val. popiet. Visi nariai kviečiami laiku susirinkti, nes yra svarbių reikalų svarstymui. Valdyba

Town of Lake. — Švento Pranciškaus Vienuolyno Rėmėjų Dr-jos 3 skyr. mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 12 d., 1 val. popiet, parap. svetainėj. Malonėkite nariai atsilankyti ir naujų narių atsivesti. Pirm. P. Turskienė

nis susirinkimas įvyks sekmadienį, po paskutinių šv. Mišų, parapijos mokyklos kambary. Valdyba

Cicero. — Visų Sventųjų draugystės svarbus mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 12 d., 1 val. p. p. Rašt. E. W. Mikuti

Bridgeport. — Dr-stės Šv. Onos susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 12 d., parapijos mažoje salėj, 1 valandą popiet. Narės malonėkite atsilankyti ir užsimokėti užsilikusius mokesčius. Valdyba

Town of Lake. — Marijonų Bendradarbių Dr-jos 8 skyr. svarbus mėnesinis susirinkimas įvyks lapkr. 12 d., 1:30 popiet, parap. svetainėj. Malonėkite nariai atsilankyti ir naujų narių atsivesti. Pirm. P. Turskienė

Cicero. — Šv. Antano Parapijos Namų Savininkų klūbo susirinkimas bus lapkričio 15 d., 7:30 val. vakare, parapijos svetainėj. Visus namų savininkus kviečiu atsilankyti. Turim daug svarbių reikalų aptarti. Anastazas Valančius

Brighton Park. — Labdarinių Sąjogos 8 kuopos svarbus susirinkimas įvyks sekmadienį, po paskutinių šv. Mišų, parapijos mokyklos kambary. Valdyba

Nelaimė kelyje

Glenn Ivan Johnson, 59 metų, sailoras farmacistas, yra marinų ligoninėje. Jis susilaužė abi kojas, kai nukrito tarp platformos ir elevatorinio traukinio, Wilson ave. stotyje.

A. A

KOTRINA URBONIENĖ
(po tėvais Ambrozaitė)

Gyveno 3409 S. Lowe Ave. Mirė Lapkr. 8, 1944, 11:30 val. vak. sulaukus pusės amž. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Raseinių apskr., Jurbarko parap. Rautkiškių kaimo. Amerikoje išgyveno 30 m. Paliko dideliame nuliūdime 3 dukteris: Amiliją ir žentą M/Sgt. Walter Petrovich (U. S. Army), Oną ir Antaną ir žentą Antaną Stašinskus, 2 anūkus Donald ir Richard Stašinskus, 2 brolius Joną ir Dominiką Ambrozaičius, 3 pus-seseres Magdalėną Čepaukškie-nę, Marijoną Damusevičienę ir Veroniką Baltrušienę, pusbroį Antaną Jocių ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje paliko broį Antaną ir kitas gimines ir žentą Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Lituania Ave. Laidotuvės įvyks pirmad. Lapkr. 13, 8 koplyčioje 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio parap. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvė. Nuliūdę: Dukterys, Zental, Anūkai, Broliai, Pusseserės, Pusbroliai ir Giminės. Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips, Tel. YARds 4908.

A. A

KLEMENSAS PETRAITIS
Gyv.: 7026 S. Artesian. Mirė lapkr. 7 d., 1944 m., 3:30 v. popiet, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje. Kilo iš Šiaulių apskr., Joniškių par., Grizdžių kaimo. Amerikoje išgyveno 35 metus. Paliko dideliame nuliūdime: moterį Elzbieta (po tėvais Sudauskaitė); 3 dukteris Oną Paul ir žentą Albert, Florence Zoladz ir žentą Stanley, ir Marijoną; 3 anūkus June, Janet ir Stanley; dėdę Mykolą Szinkaitį ir jo moterį ir daug kitų giminų ir draugų. Lietuvoje paliko motinėle Marijoną ir 2 brolius Bronių ir Vinčą. Kūnas pašarvotas Ant. B. Petkaus koplyčioj, 6812 So. Western Ave. Laidotuvės įvyks pirmad., lapkr. 13 d. 8 koplyčioje 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Gim. Šv. Panelės Marijos par. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines. Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvė. Nuliūdę: Moteris, Dukterys, Zental, Anūkai, Dėdės ir kitos Giminės. Laid. direkt.: A. B. Petkus, tel. GROvehill 0142.

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
PRUŽIN FUNERAL HOME
Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.
PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

KREIPKITES PRIE MŪS TIESIOG IR SUTAUPYKIT AGENTŲ KOMISA.

SUVIRS 200 PAMINKLŲ RANDASI PAS MŪS JUSŲ PASIRINKIMUI

Geriausio Materialo ir Darbo.

Mūsų MENO SĖDEVRAI prida- vė daugelį mūsų Lietuviams klientams pilną patenkinimą.

Didysis Ofisas ir Dirbtuvė:
VENETIAN MONUMENT CO.

Štai vienas iš mūsų gražių paminklinių produktų.
DIDYSIS Ofisas ir Dirbtuvė: 527 N. WESTERN AVE. (Netoli Grand Ave.)
PHONE: SEELEY 6108

SENIAUSIOS IR MODERNISKAUSIOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 S. Hermitage Avenue
Yards 1741-2

4330-34 S. California Avenue
Lafayette 0727

Koplyčios VELTUI Visose Chicagos Dalyse

Radio Programai WGES (1390 k.)
Pirmadieniais ir Ketvirtad. 8 val. vak.

JEI KAM REIKALINGI PINIGAI DUODAM PASKOLAS Ant Pirmų Morgičių

UZ MAZESNĮ NUOSIMTĮ — BE KOMISINO

PATARNAVIMAS GREITAS IR TEISINGAS

UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND
LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Ave. Virginia 1141

JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

PIRKIT TIESIOG IS ZMONIŲ, KURIE PATYS ATLIEKA VISĄ DARBĄ

St. Casimir Monument Company

3914 West 111th St.
Tiesiog Ten, Kur Busas Sustoja

Telefonas: CEDERCREST 6 3 3 5

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į —
ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPLYČIOS JOSŲ PATOGUMUI:

1410 South 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICERO 2109

6812 So. Western Ave., Chicago
Telefonas GROvehill 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

NARIAI
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacija.

AMBULANCE
Patarnavimas Dieną ir Naktį

Mes Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICZ IR SUNAI

2314 WEST 23rd PLACE Phone: CANAL 2515
19754 S. MICHIGAN AVE. COMMODORE 5768
FULLMAN 1278

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS
4343 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAF. 8578

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET
Telephone YARDS 1419

L. J. ZOLP
1646 WEST 46th ST. Phone YARDS 0781

MAŽEIKA EVANAUSKAS
3319 LITUANICA AVE. Phone YARDS 1138-38

A. A

VINCENTAS KASPARAVICH (KASPER)

Gyveno 1714 West 46th St. Mirė Lapkr. 9 d., 1944, 7:35 val. ryte sulaukęs 54 metų amžiaus. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Kauno rėdybos, Raseinių apskr., Kelmės miestelio, Jašinskių km. Amerikoje išgyveno 31 metus. Paliko dideliame nuliūdime: moterį Prancišką (po tėvais Jakubauskaitė—po pirmu vyrų Waškevičienė); 2 podukrės Amiliją Trakšelis žentą Konstantiną ir Prancišką; 3 pus-niūs Stanislovą ir marčią Julijoną, Pvt. Prancišką (U.S. Army) ir marčią Elena ir Antaną Waškevičius; 8 anukes; uošvienę Juzefą Jakubauskiene; švogeri Pfc. Kazimierą Jakubauskį (U.S. Army); 2 pusbrolius Joną Miniotą ir jo šeimą (Allegan, Mich.) ir Antaną Miniotą ir jo šeimą, ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje paliko 2 brolius Juozapą ir Liudviką ir jų šeimas ir 2 seseris. Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks pirmad., Lapkr. 13 d. 8 koplyčioje 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Kryžiaus parap. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nuliūdę:— Moteris, Podukrės, Pošūniai, Zentai, Marčios, Anūkai, Uošvienė, Švogeriai, Pusbroliai ir Giminės. Laidot. direktorius John F. Eudeikis, Telef. YARds 1741.

PETER TROOST MONUMENTS
(Ištengta 1889 m.)

Meniški, Vertingi PAMINKLAI MAUZOLEJAI ŽENKLAI

Štai Mumis Pasitikėjimo Rekordas:

Ši Firma virš 50 m. Tos Pačios Šeimos Rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST! PARTICULAR PEOPLE PREFER TROOST PRODUCTIONS DISTRIBUTORS OF THE FAMOUS MONTELEO GRANITE Most Beautiful—Most Enduring—Strongest—Best In The World. BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVINGS

KREIPKITES PRIE—
JOHN W. PACHANKIS
—THE LITHUANIAN MONUMENT MAN—
Member of the Lithuanian Chamber of Commerce

MODERNI Išvadinė PARODA: REZIDENCIJA:
4535 W. Washington Blvd. 5919 South Troy Street
Tel. ESTebrook 3645 Tel. REPUBLIC 4298
VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Šeštad. ir Sekm. 9-6 val.

Vienu Metų Mirties Sukaktuvės

A. A

ELZBIETA KISKUNIENE
(po tėvais Ruzaitė)

Jau sukako vieneri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą žmoną ir motiną, Elzbieta Kiskuniene.

(Vėlionė paėjo iš Panevėžio apskr. Upytės par., Stulkiškių kaimo.)

Netekome savo mylimos lapkričio 13d., 1943m.

Nors laikas tęsiasi, bet mes jos niekad nesugalėsime užmiršti. Lai galiausiai Dievas sutelks jai anąžin atilg.

Mes atminam ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose, ir kartu su mumis pasimelsti už a. a. Elzbieta sielą.

Nuliūdę: Vyras Jurgis, Sūnus Adolfas, Dukrė Bernice ir Anūkas Jimmy.

Tėvų Marijonų Bendradarbių Metinė Vakariene!

MARIJONŲ SEMINARIJOS DEŠIMTS (10) METŲ SUKAKTĮ PAMINĖTI Ivyks Sekmadienį, Sausio (January) mėn. 21 d., 1945 m.

VAKARIENĖ PRASIDĖS 6:00 VALANDĄ VAKARE. TĖMYKITE TOLIMESNIUS PRANESIMUS MŪSŲ SPAUDOJE. 6820 SOUTH WASHTENAW AVENUE, CHICAGO

Kun. Barauskas atidarys

Katalikų spaudos savaitė; ivyks taip pat spausdinių paroda

SPAUDOS SAVAITĖ PRASIDĖS ŠI SEKMADIENĮ, LAPKRIČIO 12 D., 3 VAL. PO PIETŲ, N. P. PANENELĖS SV. LIETUVIŲ PARAPIJOS SALEJE, BRIGHTON PARKE. — VISI KVICIAMI DALYVAUTI SVARBIOSE IŠKILMĖSE.

Ivyklos...I domlos .... ŽINIOS

Iš karo į sakyklą

PEORIA. — 1st Lt. Warren K. Slougher, bombardierius, kuris yra atlikęs 51 kovos misiją, po karo rengiasi būti pastoriu.

Iš 11-to aukšto

Herman Wiehl, 60 metų, 2913 N. Troy str., iškrito iš 11-to aukšto ligoninėje ir mirė. Nelaimė ivyko anksti praėjo ketvirtadienio ryte.

Mergaitės, daugiau at-sargumo gyvenime

SALEM, Massachusetts. — Marie Rose Lacombe, 14 metų amžiaus, buvo rasta lapkričio 8 dieną nužudyta. Jos lavonas rastas Salem nuošalioje vietoje. Jauna mergaitė buvo išniekinta.

Mergaitė buvo matyta gyva paskutini karta sekmadienio vakare, 8:15 val., kai su ja kalbėjo aukštesnės mokyklos draugė, Salem autobusų stotyje.

Rvšiumi su mergaitės nužudymu buvo susijęs vienas vyršikis, kuris prisipažino, kad meraitė buvo nusivedęs i krutamui paveikslų teatru, bet jis pasakes, kad jis palikes ia sekmadieni 8:30 val. vakare, kad sutikus draugas.

Profestuolja

LONDONAS. — Rusijos valdžia pasiuntė protestą Prancūzijos valdžiai dėl sovietų karo belaisvių Prancūzijoje Maskvos radijas pranešė lapkričio 8 dieną.

Nuteisė pakarti

BALTIMORE, Md. — Donald B. Brooks, 31 metų, lapkričio 9 d., buvo nuteistas pakarti už nužudymą plaktuku Mrs. Mary B. Finn, 63 metų amžiaus, našlės, praeitą liepos mėnesį.

Skelbkites "Drauge".

"Keturisdešimts metų sukaktuvės nuo atgavimo spaudos laisvės Lietuvoj" — tai bus tema kun. Kazio Barausko, žymaus rašytojo ir redaktoriaus iš Lietuvos, kuomet atsidarys Lietuvių Katalikų Spaudos Savaitė rytoj trečią val. popiet N. P. P. Sv. lietuvių parapijos salėje, Brighton Parke.

Paskaitų proga ivyks paroda visokių senoviškų iš Lietuvos spausdinių, laikraščių, kantiškų ir istorinių knygų. Parodoj, kuri bus parapijos mokyklos salėje, dalyvaus The New World, Draugas ir Laivas. Paskaitos bus laikomos bažnytinėje salėje.

Spaudos savaitė, kurią suruošė po prieglauda Jo Ekselencijos arkivyskupo Samuelio A. Stritch, Sv. Vardo Draugija (Holy Name Society), tēsis kiekvieną vakarą ligi sekmadienio. Lapkričio 19-tos dienos. Paroda bus atdara kiekvieną vakarą ir bus paskaitos kiekvieną vakarą.

Pirmadienio vakare 8 val. kalbės Stasys Pieža, Chicago Herald-American žymus korespondentas; antradienio vakare — kun. dr. Kazys Gečys; trečiadienio vakare — kun. Antanas Micūnas, M. A. MIC; ketvirtadienį ivyks DKK svarbus susirinkimas ir paskaitą duos Ignas Sakalas; penktadienį — kun. kleb. Antanas Briška; šeštadienį — kun. Edward V. Dailey, New World redaktorius.

Spaudos savaitė užsibaigs su specialiu programu sekmadienį, lapkričio 19-tą dieną, 3-čią val. po piet, kuomet kalbės Dr. Petras Daužvardis, Lietuvos konsulas; Leonardas Šimutis ir kun. prof. Stasys Valuckas. Lietuviai, lankykite parodą ir paskaitas skaitlingai. Įžanga nemokamai.

Reporteriai

Pametė žiedą

Winifred Roland, 2545 Seminary ave., pametė deimantų žiedą, už \$150 vertės, restorane, 662 N. Clark str. Ji pranešė policijai.

HEROJUS KAPELIONAS

Kariuomenės kapelionas kun. J. Berlo, C.P., iš New Jersey, ypatingai pasižymėjęs kovose Leyte saloj, Philippinose. Kovų vietose ne tik mirtinai sužeistiems teikė paskutinius sakramentus, bet kritusius vienas, be kitų pagalbos, laidojo. Kareiviai buvo užimti kovomis. (NCWC-Draugas telephoto)

NELAIMĖS...

Kraujo aukojimo ofise mirė

Darrell Varner, 43 metų, 50 N. Michigan ave., mirė nuo širdies atakos Raudonojo Kryžiaus kraujo aukotojų ofise, 5 N. Wabash ave., po vaianos, kai jis paaukojo 5-tą kartą kraują. Dr. S. O. Levinson, medicinos direktorius, pareiškė, kad širdies ataka neturėjo ryšio su kraujo aukojimu. Varner'is pirmiau yra aukojęs kraują prieš penkis mėnesius.

Širdies ataka išliko gatvėkaryje

Ignacas Sigmowski, 60 metų, 2038 N. Kostner ave., sukniubo nuo širdies atakos Armitage ave. gatvėkaryje, netoli Hamlin ave., praeitą ketvirtadienį, ir mirė vežant i ligoninę.

Kas Girdėt? Chicagoje

Gerai veikia

Sv. Jurgio lietuvių parapijos kareivių motinų ir žmonių klubas sekmadienį, lapkričio 12 d., 3:30 val. po pietų parapijos salėje ruošia buņco party. Sv. Jurgio lietuvių parapijos kareivių motinų ir žmonių klubas labai gerai gyvuoja ir veikia.

Capt. Douglas sužeistas

Capt. Paul H. Douglas, marinas, buvo sužeistas Palau salose, tai pranešė praeitą ketvirtadienį jo žmona, kuri antradienį buvo išrinkta atstovė i kongresą — at large. Mrs. Douglas, politikoje žinoma kaipo Emily Taft Douglas, Capt. Douglas yra buvęs Chicagoje 5-to Ward aldermanas ir Chicago universiteto profesorius. Laiške rašoma, kad capt. Douglas buvo nesunkiai sužeistas.

Netikėta mirtis

John Alexander, 63 metų, 500 E. 89th, mirė Illinois Central ligoninėje praeitą ketvirtadienį. Jis buvo inspektorius geležinkelioje, ir buvo netekęs abiejų kojų, kai nukrito po traukiniu keletą valandų anksčiau.

Pavogė dviratį

James Ascher, 1631 Fargo ave., praeitą ketvirtadienį pranešė policijai, kad iš jo automobilio buvo pavogtas dviratis, už \$15 vertės. Automobilis buvo pastatytas priešakyje 1749 Howard st.

Lietuva nenori nei bolševikų, nei nacijų "globos".

LIETUVIŲ KEISTUČIO PAŠELPOS KLIUBAS

Perstatą Savo Metinį Programą

Didelį koncertą ir šokius

Šiandien, Lapkr. (Nov.) 11 d., 1944 m.

CHICAGOS LIET. AUDITORIJOJ

3133 SO. HALSTED ST.

Šis Programas bus vienas iš šauniausių programų ką Keistučio Kliubas yra surengęs.

8:00 val. vak. Įžanga: 63c; taksų 13c. Viso 76c

Tėvai gavo žinią, kad

Worcesterio lietuvis karys žuves Prancūzijos karo lauke

JOHN KLEIZA ITALIJOS FRONTE BUVO DU KARTUS SUŽEISTAS. — JIS BUVO APDOVANOTAS PURPLE HEART SU OAK LEAF CLUSTER.

Pvt. John Kleiza, 22 metų, 168 Madison str., Worcester, Mass., komercijos aukštesnėje mokykloje buvęs kapitono padėjėjas (co-captain), buvo užmuštas Prancūzijos karo lauke rugšėjo 17 dieną, 1944 m. Apie tai pranešė karo departamentas jo tėvams.

Jis paliko mokyklą, kad įstoti i valdžios tarnybą, sausio mėnesį, 1941 m., ir kovojo Italijos karo fronte, kur buvo sužeistas du kartus, ir apdovanotas Purple Heart (purpurine širdimi)

su Oak Leaf Cluster.

Jis yra Charles ir Josephine (Barczk) Kleiza sūnus. Jis taip pat paliko keturias seseris: Mary, kuri yra marinių seržantė, N. Carolina, Sophie, Annie ir Charles.

Pvt. John Kleiza yra sesers Alice Aurelia giminaitis (nephew). Sesuo Alice Aurelia yra St. Joseph of Carondelet vienuolė, kuri dirba St. Joseph Maternity ligoninėje, Troy, N. Y.

Tikrai baisu ir šurpu...

Prisipažino nužudęs 4 metų vaiką

VAIKAS TAPO NUŽUDYTAS BEŽAIDŽIANT "COM-MANDO" (UŽPUOLIMA). — KRUTAMŲ PAVEIKSLŲ TEATRE GAVO KEISTĄ MINTĮ.

NEW YORK. — Srank arti Drach namo, jog jis sutikęs William arti krutamų paveikslų teatro, kur jis buvo mates vaidintoia, kuris i ii paveikęs. Vaidintoias sukėles jame minti žaisti "com-mando" (užpuolimą).

Drach vaiko lavonas, surištas virve ir aprištas nosine, buvo rastas spalį 29 d. jo apartamento namo basemente.

Detektyvui William Their pasakė Pape, kuris gyvena

arties Drach namo, jog jis sutikęs William arti krutamų paveikslų teatro, kur jis buvo mates vaidintoia, kuris i ii paveikęs. Vaidintoias sukėles jame minti žaisti "com-mando" (užpuolimą).

Pape pareiškęs, kad vaikas sutikęs, ir buvo surištas. Kai vaiko akys ėmė sprogti, — Pape pareiškė policijai, — jis užmetė maišą virš vaiko ir pabėgo.

Dvejose geležinkelio

Linijose kilo streikas...

Dvejų elektrinio geležinkelio traukinio linijų, einančių i Chicago, tarnautojai vakar (lapkričio 10 d.) buvo išėję i streiką, reikalaujant 9 centu valandinio atlysinimo padidinima. Sakoma, kad apie 75,000 keleivių buvo palikę be susisiekimio.

Tarnyba buvo sulaukyta 4 val. iš ryto abiejose linijose: Chicago, North Shore ir Milwaukee, ir Chicago, Aurora ir Elgin elektriniuose geležinkeliuose.

Autobusai buvo pristatyti i Wheaton dėl keleivių, tarnaujančių Bellwood karo fabrikuose.

Lapkričio mėnesį ypač melskimės už sielas, esančias skaiestykloje, — pareiškė Chicago arkivyskupas Stritch.

Gerai atsimink lapkričio 26 d.

Atsimink lapkričio 26 d., 3 val. po pietų. Tą dieną ivyksta "Draugo" koncertas, Orchestra Hall, 216 South Michigan ave., Chicago, Ill. Koncertą išpildys žymi dainininkė Polyna Stoska-Stoškiūtė, ir Sv. Kazimiero Akademijos 60 mergaičių choras.

Visi esate kviečiami dalyvauti šauniame "Draugo" koncerte. Įsigykite bilietus i koncertą iš anksto.

7 žuvo audroje

LISBON, Portugalija. — Septyni asmenys buvo užmušti, ir audra Madera saloje sukėlė didelius nuostolius, lapkričio 9 dieną.

× Prašome atsiliepti. Prie daugelio lietuvių namų randasi gėlių darželiai ir juose ištisos lovelės vėšlių rūtų Vasario mėnesį, 1945 metais, "Draugo" metiniam koncertui reikės rūtų. Kvietuvė, rūtų mėgėja, išlaisys iki vasario mėnesio žalių rūtų ir jų geroką pluoštą paaukos "Draugo" koncertui, prašoma pranešti administracijai telefonu Can 8010. Administracija bus labai dėkinga.

× Darius-Girėnas postas savo modernioj ir puošnioj salėj ši vakarą ruošia turiningą programą Paliubų Dienai (Armistice Day) paminėti. Programa prasidės 8 val. vakare. Bus nepaprastų numerų. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti tam paminėjime.

× N. ir H. Širvinskai, žinomi Brighton Park darbuotojai, per spaudos klaidą buvo nepaminėti, kad dalyvaavo K. ir O. Laurėnų 25 m. vedybų jubiliejaus puotoj. N. Širvinskis yra buvęs vienas jubiiliatų vestuvių pabrolis, taigi džiaugės turis progos dalyvauti tam jubiliejuje.

× Petras ir Petronėlė Stalnaičiai, 1602 So. 50th Ct., Cicero, lapkričio 11 d. turės daug svečių. Mat, jų namuose ivyks Šakių Anskrities klubo vakaras, kurio paldas skiriamas kareivių naudai. Sako, kad vakarą suvažiuos — visi šakiečiai, zanavykai ir dzukai.

× Sv. Monikos draugija įsteigta Town of Lake. Draugijon priimamos tiktai našlės moterys. Tikslas — tar pusavė pagalba ir puošimas bažnyčios altorių. Iki šio susirašė draugijon apie 40 narių.

× Stevens viešbutyje nuo lapkričio 13 iki 18 dienų bus senienų ir mėgiamųjų rinkti daiktų paroda (Chicago Antiques Exposition and Hobby Show). Parodą bus įdomi įvairių senienų rinkėjams numizmatikams ir pašto ženklų kolektoiriams.

× Community and War Fund vaju dar tebeina ir lietuviai nenutraukia veiklos. Labai gražu. Kurie dar neprisidėjote prie to vaju, please, atlikit savo pareigą.

× Monika Jocienė, 2058 W. Coulter St., šiomis dienomis susirgo. Gydos i namie.

Skaitykite "Draugą".